

PAVOUČEK
VINCEK

objevuje svou zemi.

Odvažné rozhodnutí

Prozkoumej

Vydej se na výpravu a najdi ve svém okolí nějakou lípu. Běž ji pozdravit, zalít, pohladit ji. Zkus obejmout její kmen. Pokud je příliš silný, pozvi i kamarády a obejměte lípu spolu. Utrhni jeden její lístek a vylišuj si ho pro štěstí.

Vyrob si

Tvé šikovné ruce snadno upletou pavučinový lapač snů. Vezmi 3 špejle (klaciky), provázek je uprostřed svaž k sobě, abys měl „kostro“ pavučiny. Barevnou vlnou vypleť od středu ke kraji pavučinovou síť. Můžeš uvázat na ozdoby pírka, květiny, listy, korálky, šišky... Nech se unést fantazii. Při splétání mysli na něco hezkého, lapač tak naladíš na báječné snění.

Tip na výlet

Vydej se na říp a přečti si předtím vyprávění o příchodu praotce Čecha do naší země.

Zacvič si

Představ si, že jsi miminko schoulené v hřejivém pelíšku. Lehni si a stul se do klubička. Nádech – výdech. Nádech – výdech. Najednou se chceš vyklubat a poznat celý svět. Postupně probud celé tělo. Zamrkej, začíchej, poslouchej okolní zvuky, rozhybej pusu, protáhni paže i nohy. Zaskákej si, zavýskej.

Zjisti

Zkus zjistit, jaká je nejstarší lípa v Čechách. Kde roste a o kolik let je starší než ty (než tvoje maminka, tatínek, babička, dědeček...).

Povídej si

Co je pro tebe domov? Čím tvůj domov voní? Jak chutná? Jaký je? A co napadne při vyslovení slova domov tvé nejbližší?

Příběh první, ve kterém se dozvíte, kde se pavouček Vincek narodil a jak ho napadlo, že by se mohl podívat do světa. A víte, kdo mu ukázal ten nejlepší směr? TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKÁ ILLUSTRACE MARIE ŠNAŠELOVA

Zil byl jeden pavouček. Vypadal docela jako každé jiné stvoření svého druhu. Měl hlavu a tělo se čtyřmi páry dlouhých nohou. Ale přece byl trochu jiný nežli ostatní jemu se podobající bytosti. Byl celý růžovozeleň a na zádech měl zlatou skvrnu ve tvaru lipové listu. Možná ji tam měl proto, aby nikdy nezapomněl, odkud je...

On se totiž narodil v lipě. V krásné rozsochaté staré paní Lípě srdčité. Ještě když si pohodlně hověl v jejím lůně, ve svém z lásky utkaném kokonu, ze kterého se pavoučí kluci a holky líhnou, slyšoval mnoho krásných písní a vyprávění o tom barevném, voňavém a lahodném světě tam venku. Každý den ho svými vrásčivými rukama kořobala Babička lipová sudička a povídala mu o všem, co za svůj dlouhý život poznala.

JAK SE VINCEK VYKLUBAL
Až přišel den, kdy ten malý pavoučí kluk sebral všechnu odvahu a rozhodl se, že se konečně vyklube. „Chci už konečně poznat to všechno na vlastní oči, uši, pusu a nohy. Prostě na vlastní všečéchnoóó! Jupííí!“ A s jedním velkým lupnutím vajíčka v kokonu, které mu po tak dlouhou dobu bylo hřejivým pelíškem, se ten dlouhonohý

chlapec vyloupl na svět. „Júúú! Jaká to je ale nádhra! Ty moje Lípo, máš tak zlaté listy,“ podívil se. „A ty moje milá Babičko lipová sudičko, jak se krásně usmíváš! Mám takovou radost, že se mi chce skákat, tančit, dovádět a výskat.“ A tak Vincek, tak se náš pavoučí kluk jmenoval, skotačil. Až se mu do sebe zamotaly všechny nohy. Vypadal jako zašmodrchané klubko a začal padat. „Pomóóó! Já padáám!“ halekal vyjeveně na celý les.

Najednou však zjistil, že nepadá, ale že letí. Ze zadečku se mu rychle začalo odvíjet růžovozeleňé kouzelné vládkno. A tak se Vincek vesele vznášel a bylo mu

blaze. „Konečně se mi splní můj tajný sen! Poznám celý svět!“ radoval se.

CO JE TO DOMOV?

Do náruče jej vzal starý moudrý Vít: „To víš, že ano, milý malý příteli, ale poslyš... Předtím, než se vydáš do světa, potřebuješ poznat svou vlastní zemi, abys nikdy nezapomněl, odkud jsi přišel a kam se můžeš vždy zase vrátit. Chlapče, pamatuj, že nejdůležitější je mít domov.“ „A co je to domov, Větrče?“ zeptal se Vincek zvědavě. „Domov je bezpečí. Domov je radost. Domov je štěstí. Domov je teplo. Domov je otevřená náruč. Domov je láska,“ zasmil se Vít. Vincek úplně nerozuměl, co ta slova vyslaná tak něžně z větrných úst do světa znamenají. Ale ve svém srdci cítil, že domov voní jako květy jeho milované Lípy, že domov zpívá krásné písně, které slyšával ve vajíčku, že domov hraje všemi barvami duhy, že domov chutná jako sladké sny... a že ten jeho domov je tady... v Česku. A v tu chvíli se rozhodl, že to tady doma chce pořádně poznat.

VZHŮRU NA CESTU

Tak pojďme toho pavoučho cestovatele doprovodit. Čeká nás společné objevování plně tajemství a překvapení. Naše krásná země v srdci Evropy ukrývá spousty pokladů! 🐞

Co vás čeká v listopadovém čísle?

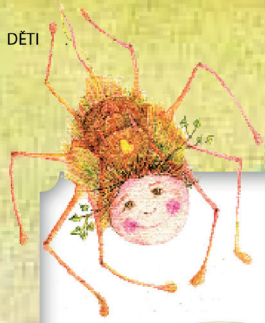
Na první výpravu po jednom ze čtrnácti krajů České republiky vás pozveme do Zlínského kraje. Připravili

jme pro vás tipy na zajímavá místa, která si můžete užít s rodinou i na výletě se svou školní třídou. Seznámte se

s naučnou stezkou, která vám přiblíží hrdiny jedné velmi slavné dětské knihy a v první velké soutěži si zahrajete

o atraktivní ceny. Zároveň získáte první kupon, který vlepíte do své slepé mapy, vystřižené z tohoto čísla.

O strachu a odvaze

Prozkoumej

Vstavač mužský (latinsky *Orchis mascula*), zvaný též horská orchidej, je v Česku chráněný jako silně ohrožený druh. Hojně se vyskytuje právě ve Zlínském kraji. Najdi si ho na obrázku, abys ho poznal/a, když ho na svých výletech třeba potkáš. Podívej se do atlasu rostlin, jaké další ohrožené druhy rostlin u nás jsou. Zkus také nějaký ohrožený druh v přírodě najít.

Vyrob si

Na výrobu protistrachového pytlíčku budeš potřebovat dva kousky látky 10 x 10 cm, špendlíky, jehlu, nit a nasušené bylinky, které pomáhají rozpustit strach (např. meduňka, máta, kozlík, levandule, třezalka, andělíka, materidouška, měsíček...). Látku sešpendli rubem k sobě, po 3 stranách sešij a obrát lícem nahoru. Pytlíček naplň bylinkami a zašij. Když tě přepadne strach, přivoň si – bylinky mají kouzelnou moc.

Tip na výlet

Zajeď se s rodiči či kamarády podívat do Zlínského kraje, poznej Bílé Karpaty nebo Radhošť se sochou boha Radegasta. Skvělá je i naučná stezka Jana Karaňáta ve Valašském Meziříčí.

Zacvič si

Představ si, že jsi urostlý vstavač, tvé kořeny drží pevně v zemi a ty hrdě stojíš. Ani víchřice či déšť s tebou nepohnou. Zhluboka se nadechni nosem. Nech nádech projít celým tělem až k chodidlům a ústy vydechni. Zkus to několikrát za sebou.

Zjistí

Jak se jmenuje kaple postavená na vrcholku Radhoště? Kolikáté narozeniny letos slaví?

Povídej si

Máš někdy strach? Co tě dokáže nejvíc vystrašit? Proč? Povídej si s ostatními, čeho se bojí oni. Zkus vymyslet, co by ti pomohlo strach odstranit. Co třeba namalovat ho a papírek s ním pak spálit... Oheň je velký kouzelník.

Příběh druhý, ve kterém se pavouček Vínček rozloučil s Babičkou lipovou sudičkou a se svou Lípou a na křídlech svého moudrého průvodce Větra se vydal do světa. TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKÁ ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVÁ

Svištěli nad loukami i řekami, mlieli vesnice a města. Vínček měl oči dokořán, aby mu nic neuniklo. „Větre, co je to před námi?“ „To je posvátný vrch Radhošť, na který už lidé v dávných dobách chodili pozorovat slunce a tak tu postavili i dřevěnou kapli. Tady to rozhodně stojí za prozkoumání. Vysadím tě. Až mě budeš potřebovat, stačí jen co nejhlasitěji zavolat fáfěfífóů a jsem u tebe,“ slíbil Vitr.

Vínček se toulal po Radhošti, když se za jeho zády ozval dunivý hlas: „A heleme se. Kohopak to tady máme? Tebe přece vůbec neznáme!“ Vínček se otočil a spatřil obrovského černého pavouka s křížem na zádech. Trochu se ho lekl a vykotal se ze sebe: „Jjjjmenuju se Vvvvínček a jsem pavouk z Lípy.“ „Ty že jsi pavouk! Tak na to bych se podíval. Nevypadáš ani trochu strašidelně, spíš legračně,“ opáčil Křížák. Vínček se zamyslel: „Já nevěděl, že my pavouci máme nahánět ostatním hrůzu. A vlastně jsem ještě nikdy žádného jiného pavouka, než jsem já, nepoznal.“ „Je vidět, že jsi teprve chvíli na světě. Něco ti ukážu.“ Křížák vyloudil podivný zvuk, něco jako křřřřechuuurrr, a za chvíli Vínka obklopili tvorové všech

možných velikostí a tvarů a všichni měli kusadla a osm nohou. Vínček vyděšeně poslouchal jejich bojovnou píseň: „My jsme pavouci, sílu velkou máme. My jsme pavouci, nikdy se nevzdáváme. My jsme pavouci, pozor si na nás dej. Máš-li strach, tak se radši skrej!“ Vínkoví tepalo srdce, jako by mu chtěli vyskočit z hrudi. Strachy se roztřásl. Kupodivu se k němu ale víc nepřibližovali. Čím to...?

OSUDOVÉ SETKÁNÍ

„Zhluboka dýchej, Vínku. Neboj se! Vždyť ty sám dobře víš, že nejsi na světě

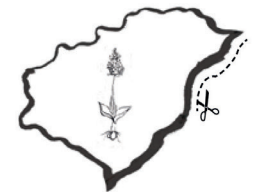
proto, abys ostatní strašil,“ ozval se zblízka klidný hlas. Vínček se rozhlédl a spatřil rostlinu, která na něj hleděla svými hrdě vztyčenými nachovými květy. „Jéje, fialový oheň s vyplazenými jazyčky,“ vyhrkl poněkud vylekaně pavoučí kluk. „Ano, přesně tak vypadám. I pavouci, kteří tě tak vyděsili, se ke mně bojí přiblížit. Jenom zpřímá stojím s kořeny pevně v zemi a to někdy, když tě někdo ohrožuje, úplně stačí. Ale abych se představil... jmenuji se Vstavač a jsem stejně vzácný jako ty.“ „Jak to myslíš, vzácný jako já?“ zeptal se udiveně Vínček. „My vstavače jsme speciální orchideje, moc nás na světě neroste. A ty jsi kouzelný pavouček, který jako jeden z mála svého druhu dokáže svým růzvozozeleným vláknem propojit všechny, které potká. Neboj se být sám sebou,“ usmál se Vstavač.

Vínček na jeho slova vypnul hrud a hrdě se postavil na všechny nohy. Nadechl se a s odvahou v hlase promluvil ke všem těm strašidelným pavoukům kolem: „Já jsem Vínček, pavouk ze zlatovlasé Lípy. Nejsm na světě proto, abych někoho strašil, mým přáním je rozdávat radost. I takoví mohou pavouci být, stačí jen chtít! Fáfěfífóů!“ Odněkud z dálky se přihnál Vínkův větrný přítel Vitr a vznesli se společně vzhůru do oblak. 🐼

Vybrajte sadu pohlednic s Dubánky!

Víš, jak se jmenuje pohanský bůh, jehož socha stojí na Radhošti? A znáš o něm nějakou pověst? Napiš nám ji a pošli do redakce na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři nejlepší příspěvky od dětí a tří od školních kolektivů získají jako dárek sadu pohlednic s Dubánky. Uzávěrka tohoto kola je 18. 11. 2019. Více se o Dubánkách dozvíte na www.dubanci.cz.

ZLÍNSKÝ KRAJ Vybarvi rostlinu vstavač a přikresli k ní sochu pohanského boha, který stojí na Radhošti. Vystříhni a nalep do slepé mapy z minulého čísla.

O důvěře a odevzdání

Prozkoumej

Jdi ven do přírody, do lesa či parku, a najdi strom s nejzakroucenějším kmenem. Zalij ho.

Vyrob si

Najdi si v lese materiál na výrobu loďičky (kůru, klacek, mech, skořápky ořechů...). Vyrob kouzelnou loďičku pro Vincka a Oscara. Plachtu jí udělej třeba ze staré tátovy košile.

Zjisti

Kdo byli Keltové? Zjisti, jaké svátky v roce slavili. Vyhledej alespoň tři jména keltických bohů.

Tip na výlet

Vyprav se prozkoumat Pardubický kraj. Co třeba projít po stopách Oscara a pavoučka Vincka Keltskou naučnou stezkou Železnými horami. Přírodní rezervace Krkanka a Peklo se zadumaným údolím řeky Chrudimky a dřevěná rozhledna Boiika stojí za to.

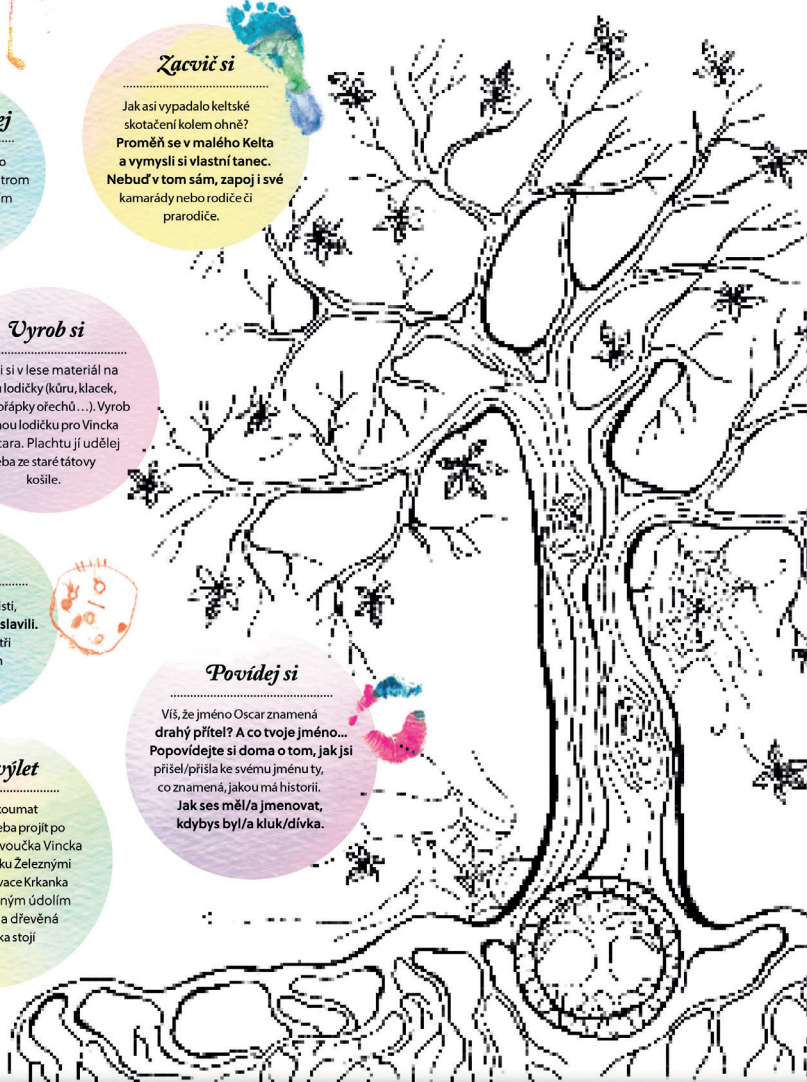
Začvič si

Jak asi vypadalo keltské skotačení kolem ohně? Proměň se v malého Kelta a vymysli si vlastní tanec. Nebud' v tom sám, zapoj i své kamarády nebo rodiče či prarodiče.

Povídej si

Viš, že jméno Oscar znamená drahý přítel? A co tvoje jméno... Popovídejte si doma o tom, jak jsi přišel/přišla ke svému jménu ty, co znamená, jakou má historii. Jak ses měl/a jmenovat, kdybys byl/a kluk/dívka.

Příběh třetí, v němž se Vincek díky příteli Větru ocitne v Pardubickém kraji a setká se s místními pradávými keltkými obyvateli a jejich zvyklostmi. TEXT PAVLA SLETKA KRÁTKA ILLUSTRACE MARIE ŠNAŠELOVÁ STORKOVA

Vítr s Vinckem na hřbetě svištěl nad stráněmi, kroutícími se řekami a horami. „Vysadím tě v sadu Kaštanka u nasavrckého zámku. Najdi kaštan s nejzakroucenějším kmenem. V jeho kořenech je komůrka a v ní poklad, díky kterému můžeš cestovat proti proudu času. Vstoupíš mezi Kelty do jejich rozlehlého oppida. Ta slavnost, kterou zažiješ, je Samhain, tajemný svátek mrtvých...“ řekl Vitr. „Až budeš mít dobrodružství dost, zavolej mě... Fáfěffóffú!“

Vincek tolik kaštanů pohromadě ještě neviděl. Pozoroval jejich kmene a snažil se najít ten nejzakroucenější. „Který to asi je?“ zeptal se nahlas. V tu chvíli se objevil kluk ve světlém plášti s kápí a bronzovou čelenkou: „Dia duit [dija gwít]. Is é Oscar mo ainm...“ – „Ahoj. Jmenuju se Oscar. Pojď za mnou, zavedu tě ke Stromu života.“ Za chvíli stáli před kmenem, jehož kůra vypadala jako několik stočených hadů. Jeho kořeny opravdu vykouzlily jeskyňku, kam se tak akorát vešli. Z amuletu zavěšeného u stropu vyzářoval zvláštní svit. „Co je to?“ pohlédl Vincek tážavě na Oscara. „To je vzácný přívěsek, Strom života. Dej si ho na krk. Vezme nás k nám, oslavíš s námi velký svátek konce roku.“ Vincek zavřel oči a navlékl si amulet.

Ocitli se s Oscarem na dřevěné loďce, která sama plula proti proudu řeky s černou vodou. Podél břehů se mihotala Kaštanka u nasavrckého zámku. Najdi kaštan s nejzakroucenějším kmenem. V jeho kořenech je komůrka a v ní poklad, díky kterému můžeš cestovat proti proudu času. Vstoupíš mezi Kelty do jejich rozlehlého oppida. Ta slavnost, kterou zažiješ, je Samhain, tajemný svátek mrtvých...“ řekl Vitr. „Až budeš mít dobrodružství dost, zavolej mě... Fáfěffóffú!“

zelený blesk. Loďka zmizela a chlapci seděli na jeho rozložitém hřbetě. „Odnesu vás ke Stařeně!“ Oscarovi při těch slovech ztuhla tvář: „Vždyť Stařena nosí smrt!“ Ale to už s nimi jelení vládce uháněl do hlubin lesa.

Ocitli se před chatrčí, z níž se linuly vůně bylin a doutnajícího dřeva. Uvnitř spatřili vrasčitou ženu s dlouhými šedými vlasy sahajícími až na zem. „Čekám na vás, chlapci. Zrovna připravuji vaše panenky. Pojďte si je naplnit slámoou a kouzelnými bylinami,“ pravila, aniž by se k prchozím otočila. Vincek s Oscarem poslechli. „Vložte do svých panenek všechno, čeho se chcete zbavit, zlost, strach, nepříjemné zážitky. Panenka si je od vás vezme... A teď už honem, ať nezmeškáte slavnost.“

Chlapci se kouzlem ocitli přímo u slavnostního ohně ve víru tančících žen a mužů. Vtom se ozval odněkud z dálky Stařenin hlas: „Dejte své panenky pánům ohně. I ony už se nemohou dočkat, až si s nimi zatančí. Plameny vše staré a nepotřebné přemění v úrodný popel...“ Chlapci tak udělali a zaplavila je úleva i příjemné teplo. Z Vinckova hrdla se ozvalo: „Fáfěffóffú!“ A už tu byl Vitr...“

Více o autorkách: www.elmavia.cz

HRAČKY OD MATTELA
Můžete si je prohlédnout
na www.mattel-katalog.cz

Vybrajete hračky od Mattela!

Viš, kdy na našem území žili Keltové, a znáš některé jejich vynálezy? Napiš nám, který z nich dodnes držíme denně v ruce! Odpověď pošli na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail

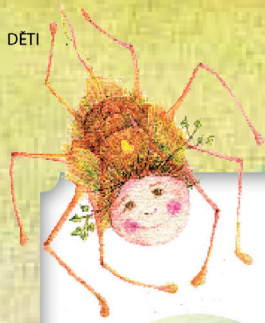
redakce@krasnyrok.cz. Tři nejlepší příspěvky od dětí získají panenku Barbie s domácími mazlíčky a jeden školní kolektiv vyhraje sadu čtyř her, např. Padající opičky nebo Scrabble. Uzávěrka tohoto kola je 13. 12. 2019.

PARDUBICKÝ KRAJ Vybarvi posvátné místo a do obrázku dokresli Stařenu. Vystřihni a nalep do slepé mapy.

O ztišení a důvtipu

Příběh čtvrtý, v němž se Vincek s přítelem Větrou vydá na pomoc trpasličímu vládci Krušných hor a na cestě potká zpívajícího ptáčka. Umíš také zazpívat do re mi fa sol la si do? TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKA ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVÁ STORKOVA

Prozkoumej

Jdi ven a naslouchej svému okolí všemi smysly, nejen ušima. Vníměj, jaké tvary a obrazy tě obklopují. Vše je složeno z čar a oblouků. Ale ty se dokážou velmi různorodě pokládat. Vnímáš to?

Popovídej si

Víš, že čísla jsou kouzelná a každé ukrývá tajemství? Číslo 1 také znamená jednotu, číslo 2 dvojnost, číslo 3 trojnost, číslo 4 čtvernost, číslo 5 paternost atd. Rozhlédni se kolem sebe, kde vnímáš jednotu (co třeba zeměkoule), kde vnímáš dvojnost (co třeba maminka a tatínek), kde se ukrývá trojnost (co třeba v pohádkách – tři princezny) atd. Je toho mnoho kolem nás... Co tě napadne, si také namaluj.

Vyrob si

Z jakéhokoliv materiálu (klaciky, polínka, pastelky, papír) si vyrob stupnici 8 tónů jdoucích za sebou, vyjádři nějakým způsobem, že stoupá. Můžeš pak jednotlivé tóny vyskátat a zazpívat.

Zacvič si

Budeš potřebovat 5 kamenů a provázek. Lehni si na záda, roztáhni ruce a nohy a na pár vteřin se napni, pak uvolni. Zopakuj třikrát. Potom si představ, že ti narostla křídla, a vznes se nad své tělo a prohlédni si ho. Pak se vrať zpět do sebe a vybav si, kde byla hlava, dlaně a chodidla. Vstaň a dej kameny tam, kde byly konce tvého těla, potom kameny propoj provázkem. Co vzniklo?

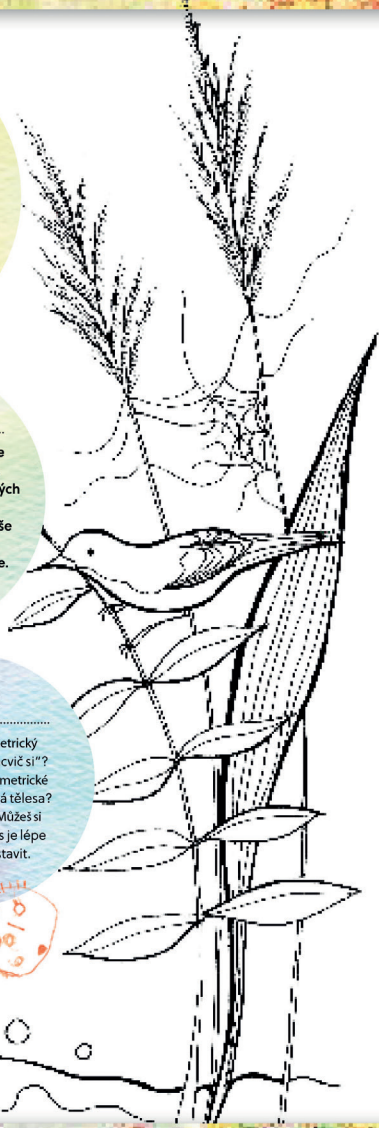

Tip na výlet

V Karlovarském kraji je hezky ve všech ročních obdobích. Co třeba vyjet ochutnat léčivé prameny v Karlových Varech či Mariánských Lázních? Nebo navštívit Ježiškovu cestu u nejvýše položeného městečka naší země – Božího Daru? A po cestě zpívejte. Hudba a humor jsou lék na všechny neduhy.

Zjistí

Jak se jmenuje geometrický obrazec z úkolu „zacvič si“? Jak se jmenují další geometrické obrazce a prostorová tělesa? Najdi si je na obrázku. Můžeš si je i nakreslit, aby sis je lépe dokázal/a představit.

Vincku, prosí nás o pomoc moje přítelkyně Větrucha Krušnohorská. Musíme se tam hned vypravit,” přiletěl jednoho dne Větr. „Dobře, pospěšme si!“ souhlasil pavouček.

„Jsem ráda, že jste tady, Vincku, prý umíš splétat zázračné vlákno a tvé pavučinky léčí a propojují všechny bytosti, které na své cestě potkáš. Chřádně nám před očima náš trpasličí vládce Belmo. Schovává se v podzemním paláci a nikoho nechce vidět. Kež bys nám dokázal pomoci Belma vyléčit!“ říkával Větrucha se slzami v očích. „Zkusím udělat, co je v mých silách,“ odpověděl odhodlaně Vincek. Větr vysadil pavoučího kluka na nejvyšší hoře Krušných hor, na Klínovci, kde lidé vystavěli vznešené vyhlížející rozhlednu s osmibokou věží. „Tady na Oktaedru už si musíš poradit sám. Stůj pevně na svých nohách, budou ti oporou. A přemýšlej, co máš s věží společného...“ řekla na rozloučenou Větrucha.

Vincek obcházel rozhlednu, najednou ho na hlavě pošimral sluneční paprsek a jemu svítilo: „Oktaedr, vždyť věž má osm stran! A já mám osm nohou! V tom bude ten klíč.“ K uším mu doléhal křehký ptačí nápěv: „Do re

mi fa sol la si do, do si la sol fa mi re do.“ Vincek se k chytavému popěvku přidal. „Jsi důvtipný a umíš naslouchat, pavoučí zachránce,“ ozval se hluboký hlas. Před Vinckem se objevil skřítek s šedými huňatými vousy až na zem. „Jmenuji se Gottstein a dovedu tě k našemu vládci. Belmo potřebuje tvou pomoc.“ Šli dlouho a vousáč jako by četl Vinckovy myšlenky: „Ano, je to tu smutné. K našemu kraji se po dlouhou dobu lidské bytosti nechovaly hezky. Objevily zde mnoho pokladů, vzácných rud. Začaly je krušit, těžít,

brát si více a více. Příroda je oslabená a s ní začal chřádnout i náš trpasličí vládce Belmo.“ Oba poutníci došli až na okraj rašelinště, z něhož vycházely obrovské bubliny. Jezero střežili rákosoví rytíři s huňatými chocholky. Na hlavu jednoho z nich usedl drobný ptáček s roztomilými proužky na těle. „Mé jméno je Rákosník: Do re mi fa sol la si do.“ Bublající pramen vytryskl v gejzír. Gottstein schoval Vincka do hnízda svých vousů a skočil do tryskající vody. Rozzevřel se pod nimi podzemní svět, spleť tmavé chodby, labyrint šachet. „Dříve tu zářily barevné krystaly,“ poznamenal Gottstein. „Je tu hodně zázračné vody, její prameny jsou léčivé, ale jejich elixír nestáčí,“ zašeptal Vincek. „Počkej, něco mě napadlo.“ Pavouček zavřel oči a poslal veškerou svou pozornost do srdce. Začal zpívat ptáčkovu stupnici a do rytmu ze sebe soukal růžovozeleňé vlákno: „Do re mi fa sol la si do.“ Pavoučí vlákno prosvěťovalo tmavé chodby a začaly se rodit malé zářivé krystaly. Skřítkovi permonici, krtci, žížaly, všichni sborem zpívali stupnici léčivých osmi tónů. Zpěv se donesl i do tmavé komnaty trpasličího vládce Belma. Ten otevřel unavené oči a hřejivá vlna zalila jeho zchřadlé tělo. „Znovu cítím sílu! Děkuji za pomoc.“ „Fáfěfífófí!“

Více o autorkách: www.elmavia.cz

Vybraj freestylové yoyo!

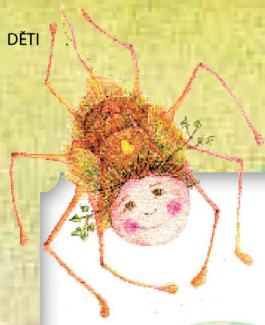

Napiš nám, z jakého slova je odvozený název Krušných hor a co znamená? Odpověď pošli na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři nejlepší příspěvky od dětí získají yoyo a pro školní třídu máme připravenou celou sadu i se světelnou kendamou. Více se dozvíte na www.slusny.net. Uzávěrka je 10. ledna 2020.

KARLOVARSKÝ KRAJ Vybarvi rozhlednu na Klínovci a přikresli ptáčka rákosníka. Vystříhni a nalep do slepé mapy.

O mámení & řádu

Prozkoumej

Už jsi někdy slyšel/slyšela, že je možné přesunout kostel po kolejkách téměř o kilometr dál? Je to neuvěřitelné, ale jde to. Prozkoumej, kdy a kde se to podařilo v ČR. A pak to můžeš i vyzkoušet v malém. Postav si stavbu třeba z dřevěných kostek a zkus vymyslet, jak bys ji přemístil/a o pár metrů dál, aniž by se rozpadla.

Povídej si

Vyvolej si ve svém vnitřním světě velmi silně obraz nějakého předmětu, například červené sladké jablko či hrneček se zelenými puntíky... Představ si tuto věc tak, jako bys ji měl/a skutečně v ruce. Zeptej se svých spolužáků/rodičů, jak vypadá jablko či hrneček, na který myslíš. Schválně, jestli tvůj obraz zachytí. Trénuj přenašení tohoto vidění pravidelně. Bude se v budoucnosti hodit a lépe rozlišíš pravdu od mámení.

Vyrob si

Nakresli, namaluj či vyrob si Klurii, zákeřnou šelmu z příběhu. Až budeš svou Klurii mít, zkus si s ní povídat a ochočt si ji. Vymysli, jak by mohly tyto bytosti se svými vlastnostmi světu spíše pomáhat než jej ohrožovat.

Tip na výlet

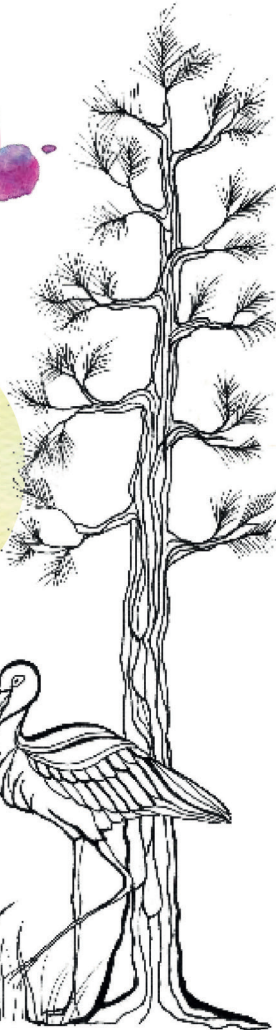
Ústecký kraj skýtá mnoho krás a je velmi rozmanitý. Najdeš zde krajinu podobnou té na Měsíci – třeba v Mostecké pánvi, tam si můžeš prohlédnout povrchové doly a jiné průmyslové výdobytky minulého století. Udelej si výlet například do národního parku České Švýcarsko, prozkoumej Labské pískovce. Vyjed' si na řeku Ploučnici na lodi. A jestli se chceš ohřát, udelej si výlet do Zitenic, což je prý jedno z nejteplejších míst v naší zemi.

Zacvič si

Představ si, že ti narostla křídla. Vznáš se jako pták v oblacích. Lítáš svobodně a volně, kam chceš a jak chceš. Máváš křídly úplně podle sebe. Pak nech někoho jiného, ať tě vezme za ruce (křídla), a odevzdej se tomu, co s tebou udělá, kam tě bude směřovat... Jaký je to pocit, když jsi sám za sebe a když tě někdo ovládá/vede?

Zjisti

Jak se jmenuje největší skalní brána našeho kontinentu, která se nachází na území Ústeckého kraje? Kolik ležících dospělých lidí by vyplnilo celou její šířku?

Příběh šestý, v němž se pavouček Vincek v doprovodu kamaráda Větra podívá k severozápadní hranici naší země a pomůže vrátit ptákům jejich staré zvyklosti a řád. TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKA ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVA STORKOVA

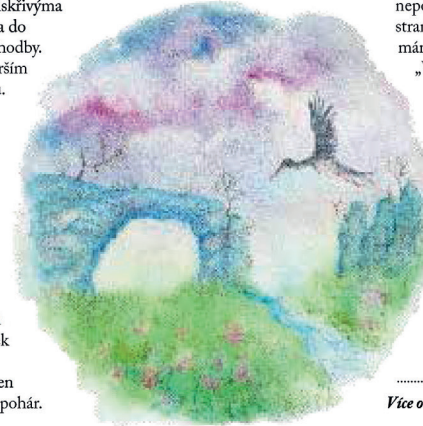
Událce jsou Krušné hory, strážci hranic naší země. „Věťte, a co ty krátery s otevřenými tlamami?“ ptal se udiveně pavouček kluk, když proletěli nad krajinou, která se více než Zemi podobala Měsíci. „Lidé tuhle část země proměnili kvůli těžbě uhlí. Říká se tomu Mostecká pánev. Ale misty už můžeš pozorovat, že člověk dává přírodě znovu šanci... Ale teď rychle do štoly, je nejvyšší čas,“ zavelel Vitr a snesl se rovnou před bílý domek se zvláštní tvarovanou střechou. „Zdař Bůh!“ pozdravil je hluboký hlas po horníku. „Konečně jste tady. Díky, Věťte, já už Vinčkoví všechno dopovím...“, řekl permoník s jiskřivými černými očima a vedl pavoučka do útrob Země, do staré těžební chodby. „Pojď, příteli, provedu tě nejstarším důlním dílem krupského revíru. Lidé zde kdysi dávno objevili jednu z nejbohatších cínových rudních žil a dali jí jméno po mně – Lukáš,“ drmolil důlní skřítek. „Představ si, že i Země má své žíly, ve kterých kolují různé vzácné kovy a minerály. Tady u nás je to zrovna cín.“ Procházeli chodbou, kterou zdobily krápníky. „Slyším píseň vody!“ zaposlouchal se pavouček do tajemného prostoru. „To tě k sobě volá svou hudbou Pramen štěstí! Tady máš vzácný cínový pohár.“

Dál už si jistě poradíš... „A permoník Lukáš byl tentam. Pavouček Vincek stál najednou úplně sám před zurčícím pramenem. „Má voda je čistá, tím si buď každá duše jistá. Pohár mnou po okraj naplní, tím okřídlené, omámené štěstím, oslní.“ Vincek udělal, jak pramen zpíval. Tu k němu přilétl černý čáp. „Jsem Čikonigra, černý čáp. Jsem asi tak starý jako tahle krajina sama, špatně slyším, jsem slepý a už ani necítím. Vidíš ty ptáky, jak divně letí? Plácají křídly jako roboti, jako by byli bez duše. Jen ty a já, my dva jim můžeme pomoci.“

Z dálky k nim doléhal nepřijemný zvuk, odporné vytí, ale vzduchem se nesla snad nejkrásnější vůně, kterou kdy můžete cítit. „Co to znamená?“ podivil se pavouček. „Vůně jak z rájské zahrady, zvuky jak z nejstrašidelnějšího snu.“ „To jsou Klurie, největší pohroma ptáků. Chtějí nás všechny zahnat ke skalní bráně a sežrat. Ta vůně, kterou vypouštějí, způsobí, že ptáci zapomenou na svou přirozenost, na své pudy. Na mě jejich mámení už nepůsobí, stáří mě zachránilo, já vůni necítím.“ Pod nimi se mocně klenula Pravčická brána, na jedné straně bylo natěsnáno nepočítané ptačtva všeho druhu, na straně druhé pak ohnivá příšery. „Co mám dělat, Čikonigro?“ volal Vincek.

„Voda je mocná čarodějka,“ mrkl na pavoučka čáp, mával křídly a Vincek kropil všechny ptáky vodou z cínového poháru. Ptáci se pod kouzelnými kapkami probouzeli ze zlých čar, otáčeli se a vraceli domů, k hladovým mláďatům. A Klurie... kouzelné vodní kapky z Pramen štěstí v nich uhasily jejich nenasytné ohnivě jazyky a jako zkontrolí beránci se odebraly pomáhat permoníkům do podzemí. „Fáféfífófíf!“ loučily se s Ústeckým krajem Vincek. 🐸

Více o autorkách: www.elmavia.cz

Vybraj rodinnou vstupenku!

Napiš nám, jak vznikají krápníky a kde se s nimi můžeme setkat? Odpověď pošli na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři nejlepší příspěvky od dětí získají rodinný festivalový voucher na 4 vstupenky a školní třída 20 vstupenek na jedno představení, to vše v rámci 22. ročníku festivalu pro děti a jejich dospělé Dítě v Dlouhé, který se bude konat od 20. do 25. května 2020 v Divadle v Dlouhé. www.divadlovdloube.cz. Uzávěrka je 17. 3. 2020.

ÚSTECKÝ KRAJ Jak si představuješ permoníky, kteří patří k pohádkovým postavám tohoto kraje? Přikresli je k povrchovému dolu, dílek pak vystřihni a vlep do slepé mapy.

O pýše a spravedlnosti

Příběh sedmý, v němž se pavouček Vínček podívá k rašelinovému jezírku a setká se s princeznou, která se už asi nikdy nebude vyťahovat nad ostatní ani nebude pyšná... TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKÁ ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVÁ STORKOVA

Začvič si

Stoupni si a představ si nejprve, že kráčíš po ještě zmrzlé zemi na poli. Chvilku se takto procházej v prostoru. Našlapuj po tvrdé hlině. Pak si představ, že už na tomto poli klíčí první rostlinky, pole se zazelenal a hlína je už jarním sluncem změklá. Jaký je to pocit? Do třetice si představ, že je konec léta a na poli jsou vzrostlé zlaté klasy obilí. Projdi se ve své představě mezi nimi. Pojmenuj tyto tři představy zima, jaro a léto. Nech pak ostatní hádat, v jakém ročním období se zrovna procházíš po poli. Jestlipak to, podle toho, jak našlapuješ, uhodnou?

Povídej si

Také se někdy chlubiš? Všiml/a sis tohoto zlovyk u ostatních? Popovídej si s rodiči nebo ve škole, proč to lidé (dětí i dospělí) někdy dělávají, co je k tomu asi vede...

Vyrob si

Je jaro a všude to svěže voní čerstvými květinami. Co si to vyzdobit kytkami i doma. Poříd si obyčejný truhlík či květináč, ozdobi jej dle své fantazie (použij třeba různobarevné papíry nebo barevné ovčí rouno či látky atp.). Nasyp do něj hlínu a různá semínka či zasaď již malé rostlinky. Pozoruj, jak se jim u tebe doma daří.

Tip na výlet

Rašelinisté, slatě, blata, mokřady, bažiny... to přece stojí za pořádné prozkoumání. Udělej si na některé z nich výlet, třeba právě do jižních Čech. Prozkoumej, jaké rostliny tam žijí a jaká zvířata v nich nacházejí svá obydlí. A to samozřejmě není z tohoto kraje vůbec všechno. Za návštěvu stojí všechny ty zámky, hrady, zříceniny, malebné vesničky vystavěné v selském baroku, vlhké luhy, rozsáhlé lesy a rozlehlé rybníky. No není tady na jihu krásně?

Zjistí

Jak vzniká rašelina? K čemu všemu se rašelina používá?

Prozkoumej

Máš představu, kde jsou v naší zemi rašelinisté? Zjistíš, jak se alespoň tři z nich jmenují?

vlků. Rusalka Ridradirda veslovala rychle k zvláštní rostlině, která na sobě měla nafouklé části vypadající jako bubliny. „Hodná Bublínatka, hodná. Vždyť už jsem u tebe. Sedni. Tu máš náminku.“ Bublínatka lapla všemi svými tlamičkami po muškách a mūrách, které jí ze sítky Ridradirda nasypala. „Masožravka je to!“ vykřikl Vínček. Rusalka zpozorněla: „Někdo tu je. Stopa, Bublínatko. Hledej!“ Masožravka se ve vodě pohybovala hbitě jako vodní psík. Vínček neměl šanci, hned byla u něj a rozštěkala se na celé jezero. Ridradirda Vínčka chytila do dlouhých prstů a řekla: „Šikovná Bublínatka. Dostaneš po večeri výborný moučník.“ Už už strkala vyděšeného pavoučích

kluka do jedné z jejich otevřených tlam. Vínček horečně přemítal, co teď. „Zpívej!“ ozval se závan větru, který pavoučkovi přivál nápad. Vínček začal roztřeseným hlasem zpívat: „Na břehu rybníka ssstojí tu borovice nemá, prý princezna je to, co v rákossinách cossis hledá...“ Ridradirda zpozorněla. „Ano ano, vždyť já přece coś hledám. Jak jsem na to jen mohla zapomenout...“ Z hloubi duše k ní připlul obraz j samotné. Dříve byla zlatovlasou princeznou z nedalekého zámku. Lidé jí však neměli rádi, protože byla pyšná, že je nejkrásnější, nechyťtejší a nejbohatší. Jednou se nevrátila z vyjíždky k jezírku a od té doby se říkalo, že ji rašelině bytosti proměnily v rusalku Ridradirdu, která musí za trest v noci bloudit po jezere a ve dne stát v podobě borovice u břehu. Když však najde což, co jí kdysi patřovalo, její prokletí bude zrušeno.

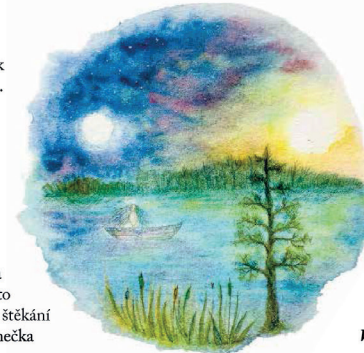
Vínček nepřestával zpívat. Rostlina se najednou rozkašlala a z chlupatě zelené huby vylétl pavouček třímající něco třeptavého. „Můj medailon se slunečním kamínkem!“ V tu chvíli vyšlo na nebi slunce a zalilo celé jezero svou zlatou září. Ridradirda se proměnila v zlatovlasou princeznu. „Děkuji ti, pavoučku. Zachránil jsi mě.“ „Sbohem, princezno, fáfefífífí!“

Více o autorkách: www.elmarvia.cz

Vínčku, dnes tě vysadím na jihu naší země. Kdysi dávno se ve zdejších jezírkách zabydlely různé rostliny. Ty časem stárly, nořily se na dno stojatých vod, kde už nemohly dýchat, a proměňovaly se v léčivou rašelinu. Jedno z těch jezírek je však zakleté, lidé se k němu od jisté doby bojí přiblížit. Prý tam straší...“ řekl tajemně Vít a sfoukl přítele do rákosí na břehu. „Brrr!“ oklepal ze sebe Vínček načervenalou vodu. Rozhlédl se kolem a všiml si zvláštní vysoké borovice. „Jako by to byla zakletá princezna,“ zašeptal. Ve větvích borovice to zašumělo...

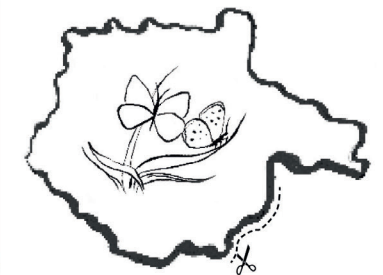
Na břehu rybníka stojí tu borovice nemá, prý princezna je to, co v rákossinách coś hledá. Jen však ukáže se měsíce bílá tvář na rybníku, místo borovice rusalku Ridradirdu ublídá.

„Co je to za kouzla? Na to se podíváme,“ pomyslel si pavouček a schoval se do plavnutí na břehu. Pozoroval, jak tu a tam nad hladinou proletí muška a zmizí. „Další záhada!“ bručel si do předních nožek. Vyšel měsíc. A vtom... Na hladině se objevila loďka a v ní rozduchaná postava. V rukou držela dlouhé bidlo, kterým řídila loďku. Sem tam mávla do vzduchu sítkou na motýly. „Rusalka na loďce. Proč to dělá?“ lámal si hlavu. Pak uslyšel štěkání a vytí, jako by tu byla hladová smečka

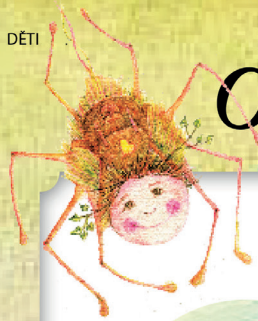
Vybraj chytrou bračku!

Jaké motýly můžeš spatřit u jihočeských rybníků? Odpověď pošli na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Pět dětí, které zašlou nejlepší příspěvky, získá hovorlam StarCube, který rozvíjí jemnou motoriku a logické myšlení. Školní třída vyhraje stavebnici Resources, každý její kus napodobuje tvarem a barvou skutečné přírodní zdroje. Více na www.kidstown.cz. Uzávěrka je 17.4.2020.

JIHOČESKÝ KRAJ Vybarvi motýly z jihočeských blat a klidně ještě nějaké příkresli. Dílek pak vystříhni a vlep do slepé mapy.

O cennostech a ctnostech

Prozkoumej

Vyjdi si na procházku a bedlivě pozoruj každou skálu i balvan. Jaký mají tvar? Co ti jejich vzhled připomíná? Kdo to tu asi zkameněl? **Pohlad' je a prozkoumej jejich povrch, jsou teplé, studené, suché, nebo vlhké? Třeba v nich objevíš nějaké poklady či hmyzí domečky.**

Vyrob si

Kouzelnou bílou holubicí. Budeš potřebovat: bílou čtvrtku, bílý obdélník běžného papíru, nůžky, tužku, jehlu a bílou nit, lipovou ratolest. Nakresli si na bílou čtvrtku jednoduché tělo ptáčka (bez křídel a nohou) a vystřihni ho. Z obdélníku měkkého papíru slož harmoniku. Na těle ptáčka udelej v místě křídel prostřih a provleč jím poskládanou harmoniku, kterou pak rozlož do podoby křídel. Prošij jehlou s bílou nití a zavěš ji na utřzenou větvičku lípy. Takto ozdobenou větvičku dej do vázy, at vám doma dělá radost. Holubice je nádherný symbol jemnosti, něžnosti, čistoty a svobody.

Zjisti

Jak se jmenuje nejvyšší vrchol Kokořinka? Kolik kilometrů ho dělí od hradu Kokořín? Kdybys šel/šla rychlostí 3 kilometry za hodinu, jak rychle bys tuto vzdálenost urazil/a?

Zgocvi si

Na tuto hru potřebujete být aspoň dva. Jeden zpívá/hraje na nějaký nástroj (klidně i triangel, dřívka, poklíčky), ostatní se pohybují/tančí/poskakují. Najednou hudba ustane, hudebník zavolá „fáfěfífófu“. Na tento povel všichni zůstanou nehybně stát jako sochy.

Povídej si

Jaký by měl být rytíř? Co je to ctnost? Najdi si vyjmenované ctnosti v textu příběhu. **Dokážeš vysvětlit a uvést konkrétní příklady, co která z nich znamená? Můžeš o sobě říct, že tyto ctnosti pěstuješ? 14. května 1316 se narodil jeden velký rytíř naší České země. Víš který?**

Tip na výlet

Středočeský kraj je velmi rozmanitý, je zde mnoho hradů, posvátných míst a nesčetně přírodních skvostů. Co třeba objevit nějaké staré hradiště – je jich tu jak hub po dešti: Kotyz u Tmaně, Stradonice, pověstmi opředený Velký Blaník a další. Nebo prozkoumat Český kras a spoustu jeho skrytých krás. Či se vypravit právě na Kokořínsko, kde si můžete z městečka Mšeno projít 9km naučnou stezku pojmenovanou podle místního patriota a učitele Josefa Bedřicha Cinibulka. Při troše štěstí tam určitě potkáte pavoučka Vincka i slepýše Vlohoště.

Příběh osmý zavede pavoučka Vincka do skal, kde se po pěšinách pohybují nebezpeční loupežníci. Hádejte, kdo pavoučkovi tentokrát pomůže? TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKA ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVA STORKOVA

Vincku, zvhůru na Kokořín za partou loupeživých rytířů. Tahle banda už tam napáchala dost velké škody! Je potřeba jim zatnout típeč! zavel Vitr a vysadil pavoučka na okousaném kamenném klobouku na skalní houbě Poklíče. Tam ho přivítal malý hádek: „Nediv se, v našem kraji kameny ožívají. Jen vitr ví, kdo je zde v kámen proměněn... Jssem ssslepýš Vlohošť a přicházím ti na pomoc. Petrovští jsou rytíři, ale žádné rytířské ctnosti nepěstují, leda tak NEcťnosti vyznávají. Marně bys v nich hledal štědrost, pokoru, laskavost a pracovitost. Zaslechl jsem dnes ráno od pampelišek u studánky, že lidé z vesnice se prý tolik báli té kruté sebranky, že ukryli všechny cennosti někde ve skalách,“ sýchl smutně slepýš Vlohošť. „A ta cháška z kokořínského hradu se na ten poklad chystá!“ „Musíme jim to překazit!“ rozhodl Vincek odhodlaně. Vlohošť s Vinckem hbitě sešplhali z kamenné Poklíčky dolů do lesa a vydali se na průzkum. Rozhodli se zjistit, kde je skryš s pokladem. „Neboj, Vincku, znám to tu jako své boty, i tu nejmenší voštinu ve skále, to jsou ty malé dírký v kamenech, vidíš je? Často v nich totiž uvizne nějaká larva nebo červík, mňam!“ Vincek se podívoval nad roztočivými podobami skal:

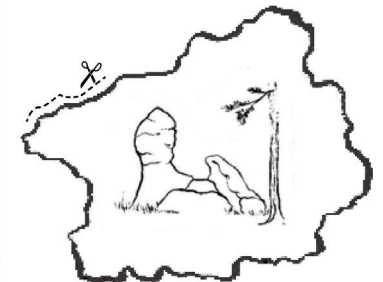
„Támhle je obr, támhle zase faraon, tady leží zába. A tudy vedou ohromné kamenné schody.“ Najednou slepýš vykřikl: „Pozor, rychle se skryj. Slyším hlasy.“ Po chvíli se ze skalních uliček vynořilo několik žen a mužů. Na zádech a v podpaží nesli obrazy, sošky, truhlice a jiné vzácné předměty. Šli velmi ostražitě, dobře věděli, že za každým skaliskem na ně může vyskočit loupežník. „Rychle, nasedat!“ pošeptal pavouček kluk slepýšovi. Oba se ukryli do rance na zádech jedné z žen. „Podívej, schovali jsme se k obrazu bílé holubice. Ta nás ochrání,“ řekl Vincek a mohl by v tu chvíli přísahat, že viděl, jak na ně

holubice z obrazu povzbudivě mrkla. Lidé vystoupali nekonečné schodiště až k jeskyni plné truhel a vzácných obrazů. Lidé zde opatrně složili svůj náklad, pak se pomodlili a poděkovali za to, že dorazili ve zdraví až sem. Tíše vyšli jeden po druhém ven, pavouček i slepýš je následovali. „Ruče zvhůru! Vzdejte se! Konečně víme, kde je poklad! Hahaha!“ ozval se chraplavý hlas starého Petrovského. Loupežníci obestoupili vyděšené vesničany. Žádná šance na útěk. Lapkové zmenšovali kruh až tak, že se jejich zlé oči střetly s těmi vystrašenými úplně zblázka. „Co s námi jen bude?“ zaplakala žena, která prve nesla obraz s holubicí. „Hahaha, domů už se nevrátíte, krasotínko! Tím si buď jist!“ Vincek se zhluboka nadechl a z hloubky své pavoučí duše posílal pomoc. Kde se vzala, tu se vzala, nad hlavami se objevila nádherná bílá holubice. Proletla se nad celým shromážděním a upustila bělostné pírkó, které se pomalu vznášelo vzduchem. „Fáfěfífófu!“ zavolal Vincek. Vzápětí odněkud zařoval Vinck a peříčko se postupně dotklo všech loupežnických hlav. Když zašimralo posledního, všichni zkameněli. Snad navěky... ↖

Více o autorkách: www.elmavia.cz

Vybraj 3 knihy Čtyřlístku!

Víš, kde jsou Treskoprsky, kde prožívá své dobrodružství známá partička ze Čtyřlístku a kde je také Muzeum Čtyřlístku? Napiš na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz! Tři správné odpovědi získají Zlaté a Tajemné příběhy Čtyřlístku a novinku Kouzelný klobouk. www.muzeumctyrlistek.cz. Uzávěrka je 15. 5. 2020.

STŘEDOČESKÝ KRAJ Vybarvi obrazy a přikresli něco ze vzácného pokladu. Pak dílek vystřihni a vlep do stepé mapy.

O lásce & nenávisti

Příběh devátý, v němž vás pavouček Vínček zavede do Olomouckého kraje, do krajiny, kde se vrcholky Jeseníků skrývají v mracích a v hlubokých jeskyních roste zlaté kapradí. TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKA ILLUSTRACE MARIE STORKOVÁ SNAŠELOVA

Zacvič si

Také visíš rád/a hlavou dolů jako netopýří při odpočinku? Najdi si venku na hřišti hrazdu (nebo vhodnou větev na stromě). Popros někoho dospělého, ať tě jistí. Pevně se chytň hrazdy, vyšvihni nohy vzhůru a provlékni je přes hrazdu tak, aby ses držel/a podkoleními jamkami. Pomalu se pusť dlaněmi a zůstaň viset. Je z tebe netopýř. Pak si nech pomoci vrátit se zpět.

Prozkoumej

V našem příběhu jsi určitě postřehl/a slovo škrapy. Vyhledej ho v textu, a aniž by ses kohokoliv ptal, zkus si škrapy nakreslit. Co jsou podle tebe škrapy? Co ti tvé srdce šeptá? Pak si svůj návrh ověř (zeptej se někoho dospělého, vyhledej si v knize/na internetu).

Vyrob si

Kartičku na netopýří počítání. Doprostřed čtverky formátu A4 udělej kružičkem kruh, do kterého namaluj netopýra. Kolem kruhu nakresli tužkou pomoci pravítka kratší čáry (kresba bude vypadat jako slunce s paprsky). Netopýří špatně vidí, zato skvěle slyší. Popros někoho, ať si k tobě sedne a vezme si do ruky tužku na tukaní. Zavři oči a poslouchej, kolik tukanutí uslyšíš. Postupně to zapisuj na všechny paprsky.

Zjistí

Znáš jeskyně s krápníky v Olomouckém kraji? Zjistí, jak se jmenuje potok, který jimi protéká. Náповідou je jméno jednoho hrdiny z našeho příběhu.

Pověď si

Co to znamená někomu nezištně pomoci? Udělal/a jsi to někdy? Napadne tě, jak bys mohl/a svou pomoci někomu druhému udělat radost? Co třeba mamince, tatínkovi, babičce, dědovi?

PAVOUČEK VÍNEČEK
Víte, že už jsou o tomhle kouzelném cestovateli na světě dvě knihy a jedna audiokniha – Pohrátky a Vínček, Vík a Lucinka? Můžete jimi udělat radost dětem kolem vás. Pořídíte je u jejich autorek na www.elmavia.cz

Tip na výlet

Olomoucký kraj je velmi rozmanitý, v jeho hlubinách jsou překrásné krasové jeskyně a v jeho výšinách se tyčí nádherné Jeseníky. Roste zde mnoho rostlin, které jinde v naší zemi nenajdeš, jako třeba jelení jazyk, zvonek jesenícký nebo tráva lipnice jesenícká. Tyto druhy objevíš zejména na tajemných Petrových kamenech, o kterých se říkávalo, že se zde slétávaly čarodějnice. Tak hurá na výlety za kouzelnými poklady přírody!

„Visíš hlavou dolů, ale nejsi jeden z nás! Vrať se, odkud jsi přišel!“ Vínček se po chvíli ve tmě rozkoukal. Stěny i strop zdobily nádherné krápníky a vápencové záclonky, ale vše vypadalo jako mrtvé. Ze všech stran zíraly na Vínčka páry žlutých netopýřích očí. Od podzemního potoka s vodou popelavé barvy se linul zápach, ale netopýří jedovatou vodu hltavě pili. Jeskyní náhle prostoupil hlas, ze kterého vstávaly vlasy hrzou: „Jen tak dál, netopýří. Pijte mou vodu a braňte mou říši. Zvláště v tuto noc budete ostražití před lupiči. Zlaté kapradí kvete jen jednou za rok a patří jen mně! Mohu tak vládnout celému světu. Má neviditelná vlákna nenávisti už se prolétají všude, všude, všude. Za to vděčím vám a této

vodě... Klačte se velikému Keronovi!“ Vtom se ozvalo: „Neboj se mě, pavoučku. Jmenuju se Špránek. Jsem nejstarší z netopýřů a starám se o to nejzajímavější, co v podzemí střežíme. Nasedni mi na hřbet, ukážu ti to,“ zaeptal a odletěl s Vínčkem do odlehlejší kouty jeskyně. „Óóó, taková krása,“ vydechl Vínček úžasem. Spatřil něco ryze krásného... zlaté kapradí, které se zrovna chystalo rozkvést. Rostlina k němu promluvíla hřejivým hlasem plným lásky: „Já jsem lék, který hledáš. Špránek mě zalévá křišťalově čistou, neočarovanou vodou, tak na nás Keron nemůže. A, Vínčku, tvé kouzelné vlákno je silnější než to Keronovo lepkavé. Vždyť ty jsi přišel nezištně pomoci, nasadil jsi vlastní život, abys zachránil ostatní. Keron je jen sobec toužící po moci. Spojíme naše síly a vše se v dobré obrátí. Teď utrhni můj květ a nech se překvapit!“ Vínček udělal, jak mu kapradí řeklo. Jeskyní se rozezněla krásná píseň jakoby utkaná ze slunečních paprsků. Ze všech stěn, krápníků i netopýřů se s každým novým tónem smývala lepkavá šed. I otrávená voda se stávala průzračnou. A Keron? Svíjel se na zemi, hlavu v dlaních, zmenšoval se, až z něj zbylo jen šedé smítko. „Fáféfífóóó!“ zavolal s úlevou Vínček svého vzdušného přítele.

Více o autorekách: www.elmavia.cz

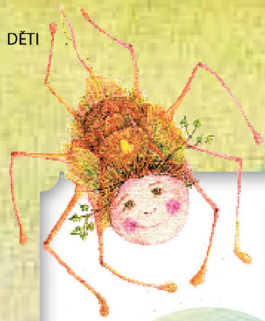
Vybraj hru od Dino!

Viš, kdy přesně je slunovrat a co to znamená? Napiš nám správnou odpověď na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři správné odpovědi získají strategickou a logickou hru Louka, kterou věnuje výrobce, www.dino.cz. Uzávěrka je 22. 6. 2020.

OLOMOUCKÝ
KRAJ Nakresli
do mapy Slunce
a zlaté kapradí,
dílek vystřihni
a vlep k ostatním
dílkům do naší
slépé mapy.

O písni SRDCE

Prozkoumej

Jestlipak dokážeš jako správný detektiv odhalit všechny zeměpisné názvy v textu příběhu? Najdi si pak na mapě Moravskoslezského kraje, kudy přesně Vitr s Vinčkem letěli.

Vyrob si

Staň se kartografem a vytvoř vlastní mapu. Budeš potřebovat čtvrtku a pastelky. Podle textu příběhu namaluj trasu cesty našich cestovatelů Vincka a Větru. Ve kterém městě bydlel podle tebe původně Prokop? Kde se mohl narodit rys Ludvíček? Zakresli do mapy všechny zeměpisné názvy, které jsi v textu našel. Dej pozor, ať ti neunikne ani ten nejmenší detail, a nezapomeň nakreslit na svůj pláněk i Prokopovu chaloupku. Kterému z beskydských vrcholů je podle tebe nejbližší? Mapu můžeš vytvořit i v lese, v tom případě použij k jejím ztvárnění různé přírodní kameny, klacíky, šišky, mech, určitě si poradíš...

Tip na výlet

Moravskoslezský kraj toho nabízí spoustu k objevování. Co třeba prázdnou Beskyď! Zdolejí jejich nejvyšší vrchol zvaný Gegula – Lysou horu. Nebo se vyprav do pralesů, které zde mají opravdu kouzelné názvy Mionší, Razula či Salajka. Dej si v nich pozor na trochu potoučlé pralesní skřítky.

Zjisti

Jak se jmenuje a kde sídlí známá záchraná stanice pro divoká zvířata v nouzi v Moravskoslezském kraji? Povede se ti vypátrat, co se jim pracovníkům podařilo?

Začvič si

Proměň se v orla. Jsi silný, máš obrovská křídla a jasný směr. Stoupni si rovně, zpevní se, natažené nohy těsně vedle sebe, rozpaž a s výdechem překřiž levou paži přes pravou. Pokrč je, obtoč a spoj dlaně proti sobě. S výdechem pokrč levou nohu a překřiž pravou nohu přes levou tak, aby se pravý nárt dostal za levé lýtko. Nadechni se až do žeber a představ si, že se vznášíš vysoko nad hřebeny hor. Zopakuj na druhou stranu.

Povídej si

Náš příběh je o písni, kterou zpívá srdce. Víš, že srdce každého člověka zpívá svou vlastní píseň. Co myslíš, že to vlastně znamená? O čem je právě ta tvá píseň? Popovídej si také s ostatními o tom, co jejich srdce vyprávějí, po čem touží.

PAVOUČEK VINCEK Víte, že už jsou o tomhle kouzelném cestovateli na světě dvě knihy a jedna audiokniha – Pohrátky a Vinček, Vlk a Lucinka? Můžete jimi udělat radost dětem kolem vás. Pořídíte je u jejich autorek na www.elmavia.cz.

Příběh desátý vás zavede do kraje beskydských hor, kde sice vždycky bylo těžké žít, ale i tak si každý může zvolit, jestli cesta, po které se životem vydá, bude cesta jeho srdce. TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKA ILUSTRACE MARIE SNAŠELOVÁ STORKOVA

Vinčku, podívej, Lysá, Smrk, Kněhyně a támhle Travný a Javorový. To jsou jména hor, které tady v Beskydách už od věků bdí nad spravedlivým pořádkem,“ ukazoval Vitr zvědavému příteli vrcholky pod nimi. „Co mě tu asi čeká...“ pousmál se zamyšleně pavoučí kluk. „Vinčku, než tě vysadím, poslechni si jeden příběh o zpěvu až z hlubin srdce,“ dal se Vitr do vyprávění a přitom odnášel pavoučka z valašských luk nad meandry řeky Odry směrem k Jeseníkům. „Žil byl jeden chlapec. Jmenoval se Prokop a pocházel z bohaté rodiny. Když dospěl, světil mu jeho otec místo v rodinné továrně, kterou kromě za krokem vybudoval. Prokop byl bystrý, rychle se učil. Pak táta zestárnul a rozhodl se podnik předat do rukou syna. Prokopovi šla práce dobře, ale stále častěji slyšával tichý vnitřní hlásek: tvá duše patří lesům, v zeleni a tichu je tvůj klid. Práci, kterou poctivě vykonával, začal časem brát jako povinnost. Hlas uvnitř byl stále silnější. Do Prokopovy tváře se vepsal smutek, jiskřičky z jeho očí pohasly. Jedné noci za letní bouřky si na jeho okenní římsu sedl orel skalní jménem Praděd, král lesa. Prokop sebral odvalu a popravdě otcí řekl, že ho to táhne do samoty lesního ticha. Ač nerad, nechal otec syna svobodně jít za písni srdce. Prokop se toulal krajem, poznával kouzla přírody,

byliny, stromy, houby, ptáky, zvěř. Stal se z něho poustevník s dlouhými vousy i vlasy. Jeho tvář zářila štěstím a oči barvy uhlé jiskřily tak jako nikdy předtím. Po čase se usadil v opuštěné pastoušce v horách, kde hospodařil. Měl pár oveček a včely, které si k němu samy našly cestu, žil z darů lesa a malé zahrádky. Když bylo nějaké zvíře zraněné či nemocné, Prokop ho dokázal bylinnými mastnými vyléčit. I každé rostlině rozuměl a věděl, co hojí.“ Vitr skončil povídání a mrkl na Vincka: „Ale teď už hop dolů po kouzelném vlákně, brachu, myslím, že tě támhle někdo potřebuje...“ Vinček se ani nenadal a už se houpal nad drobným chundelatým tělíčkem s načervenalou

srsti. Kotě bylo sotva pár dní na světě... „Kdepak ses tady vzal, maličký?“ zeptal se ho Vinček. „Hledám mámu,“ mňoukl smutně malý rys a dodal: „Dal bych si mlíčko.“ „Neboj se, nějak si poradíme.“ Vinček rychle upředl veliký pavoučí kokon, hnízdo z kouzelných pavoučích vláken, do kterého rysa uložil, a pak zašeptal fáfěfífó, a už tu byl větrný vír, který nesl pavoučka i s mňoukajícím balíčkem zpět nad hřebeny Beskyd ke staré pastoušce. „Poustevník Prokop ti pomůže, uvidíš,“ chlácholil Vinček malého rysa. A opravdu. Prokop se ujal malého, obstaral mu mléko a každý den ho koupal v lázni z hojivého jalovce. Vinček také pilně pomáhal! Prokop dal rysovi jméno Ludvík, na počest svého otce. Malý rys mu totiž otce svou houževnatostí v mnohém připomínal. Jednoho letního večera objevil Vinček na nedaleké lesní cestě neznámé stopy: „Podívej, Prokope, stopy podobné těm Ludvíkovým, ale mnohem větší.“ „Máš pravdu, Vinčku,“ usmál se poustevník a pohladil Ludvíčka po hlavě: „Uřítě se brzy dozvíme, čím srdce šlo za svou písni...“ Nedaleko od nich v křovisku to zapraskalo, a kde se vzala, tu se vzala, stála před nimi rysí samice a s očima plnými lásky hleděla na synáčka, jehož tak dlouho hledala. To bylo radosti ze šťastného shledání! ➔

Více o autorekách: www.elmavia.cz

Vyhraž letní sadu!

Napiš nám, co víš o rysovi. Myslíš, že je třeba se ho v lese bát? Odpověď pošl na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři nejlepší odpovědi získají jako dárek lahev na vodu a sportovní vak na záda, www.presco.cz. Uzávěrka je 17. 7. 2020.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ Vybarvi vzácný zvonek vousty a přikresli k němu malého rysa. Dílek pak vystřihni a vlep do slepé mapy.

O kouzelných perličkách

PAVOUČEK VINČEK Víte, že už jsou o tomhle kouzelném cestovateli na světě dvě knihy a jedna audiokniha – Pohrátky a Vinček, Vík a Lucinka? Můžete jim udělat radost dětem kolem vás. Pořídíte je u jejich autorek na www.elmavia.cz.

Prozkoumej

Z kterých lučních kvítků mohla vzít Jizerka barvu pro své duhové korálky? Co myslíš? Z jaké květiny vzala červený odstín, z jaké oranžový, z jaké žlutý, z jaké blankytně modrý, z jaké tmavě modrý a z jaké fialový?

Povídej si

Vyprávějte si o tom, co vás baví a co vám přináší radost a proč. Napište či namalujte si obrázek se svými oblíbenými činnostmi. Když vám někdy bude ouvej, mrkněte na tenhle kouzelný papírek, a hned budete vědět, jak smutek přetvořit.

Tip na výlet

V Libereckém kraji se rozhodně nudit nebudete. Co takhle prozkoumat Krkonoše, jsou nádherné ve všech ročních obdobích. A podívat se k pramenům Labe. Jizerské hory doslova vybízejí k výšlapům i cykloturistice. Můžete se vydat i po stopách starých řemesel, například sklářství. Či si půjčit kánoe a splout kousek řeky. Nebo se projedte výletní tramvají z Jablonce do Liberce. A nezapomeňte na výlet na rozhlednu na Ještědu, odkud je úžasný výhled do celého kraje.

Vyrob si

Náhrdelník/náramek z korálků. Budeš potřebovat tenkou gumičku či nitku, nůžky, skleněné nebo jiné korálky (místo korálků můžeš navlékat i různé přírodniny, co takhle vyrobíš i jedlé náramky, navlékat se dají i borůvky, maliny, ostružiny a jiné plody). Krásné zdobení přejeme...

Začvič si

Zavaž si šátkem oči někde v otevřeném a bezpečném prostoru. Představ si, že ses změnil/a ve vilu či skřítku. Tančíš na palouku v ranní rose, tančíš při večerních červánkách, přeskakuješ kořeny a šišky, pluješ v proudu na lodičce z kůry, probíháš mezi stromky v lese, hoviš si na měkké posteli z mechu... Co by tě ještě jako vilu či skřítku bavilo dělat?

Zjistí

Jak se vyrábějí skleněné perličky? Liberecký kraj je tímto řemeslem proslulý v celém světě.

Čeká nás kraj horských luk a bystřin, kde se Krkonoše potkávají s Jizerskými horami. Není náhoda, že chaloupky na zdejších svazích vypadají jako roztroušené korálky... TEXT PAVLA SOLETKA KRATKÁ ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVA STORKOVA

Vinček s Větrkem prolétl nad Sněžkou, podívali se k pramenům Labe, z výšky si prohlédli města Jablonce i Liberec, zakroužili nad Ještědem. Vinčkovi se zalíbil vysíláč, který vypadal, jako by spadl z hvězd. „Vinčku, slyšíš to pískání. To už tě asi někdo volá...“ Vítř vysadil pavoučka na vzrostlém modřínu a byl fuč. „Rád tě vidím. Jmenuju se Kulíšek,“ ozval se z větve tichý hlásek. Překvapený Vinček spatřil drobnou sovu, tak malou, že připomínala spíš většího vrabčáka. „Vinčku, prý jsi kouzelný pavouček. Moje kamarádka Jizerka potřebuje pomoc... Před mnoha lety jsem zaslechl u řeky Jizery tichý pláč a zahlédl lodičku z kůry. Přivolal jsem na pomoc ostatní zvířata z lesa, luční vily i lesní skřítky, abychom ji vynesli na břeh. Bylo v ní děťátko droboučké jak semínko. Holčička-víla. Neměla u sebe nic, jen její hrudníček zdobil překrásný náhrdelník z korálků barev duhy. Dali jsme jí jméno Jizerka, podle řeky, jejíž proud ji k nám donesl. Vyrostla mezi námi, a když dospěla, táhlo ji to do světa. Toužila zjistit, odkud se na zemi vzala i se svým duhovým náhrdelníkem. Šla od vsi ke vsi, od městečka k městečku. Tu pomáhala jako švadlena, tu jako prادلena, tu jako kuchtička. Lidé se obdivovali jejím šikovným rukám. „Kdo ví, odkud přišla, snad ani člověkem z masa a kostí

není,“ V tváři má zvláštní zář jako mívají hvězdy na nočním nebi, říkali o ní a vlastně se jí i trochu báli. Proto nevydržela u nikoho na práci dlouho. Jednou si celá utrmácená ustlala na noc na louce plné barevných květin. Z dál se jí zvláštní sen. Z hvězdné oblohy k ní po duhovém mostě sestoupila krásná paní: Jizerka, tvůj náhrdelník se mi tuze líbí. Máš kouzelné ruce, vyrob takový i pro mě. Když to do sedmi dnů dokážeš, splním ti jakékoliv přání. Pak se krásná paní vrátila na hvězdnou oblohu. „Kulíšek se odmlčel. Právě k nim pod modřín příběhla Jizerka, které se v rukou potřebuje pomoc...“

lučních kvítků vytvořit, jen ten sedmý růžovozelený se mi nedaří uvinit. Nejde mi to! Kéz by mi tak někdo pomohl,“ posteskla si. „Růžovozelený říkáš?“ zbystril Vinček, když uslyšel, jaký korálek Jizerce schází. „Tak s tím bych ti možná pomoci uměl,“ usmál se a snesl se na svém kouzelném vlákně (právě růžovozelené barvy) z větve na Jizerčinu dlan. „Však já dobře věděl, koho k nám po Větru pozvat,“ hvízdnul vesele Kulíšek. Jizerka se s Vinčkem na dlani začala točit v paprscích slunce a zpívala: „Perličko duhová, perličko kouzelná, vinu tě s láskou, vinu tě s přáním, ať perel tkanice rozzáří lice tě krásné hvězdné paní.“ „Povedlo se, povedlo se!“ volali Vinček s Kulíškem. Začalo se stmívat, na nebi se objevily večerní červánky a pak i první hvězda. Z té sestoupila zářivá paní. Jizerka jí podala náhrdelník. „Děkuji ti, Jizerko, dokázala jsi to. A jaké je tvé přání, holčičko?“ „Chtěla bych vědět, odkud jsem připlula, krásná paní.“ „Před časem jsi se zrodila z duhového semínka. Náhrdelník ti vložíla na krk sama Královna hvězd a vodní vily tě pak položily do lodičky z kůry, abys svými zářivými korálky kouzli radost nejen pohádkovým bytostem, ale i lidem na zemi.“

Více o autorkách: www.elmavia.cz

Vybraj zážitek v iQLandii!

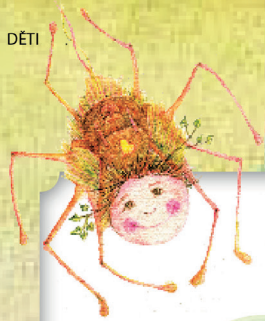
Napiš, jak se jmenuje humanoidní robot, se kterým si můžeš v iQLandii popovídat! Piš na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4 nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři odpovědi získají jako dárek rodinnou vstupenku do liberecké iQLandie, www.iQLandia.cz. Uzávěrka je 17. 8. 2020.

LIBERECKÝ KRAJ Vybarvi kopeč s hradem Bezdězem a přimaluj k němu čerta. Dilek vystřihni a vlep do slepé mapy.

O babičce a drakovi

Navštívíte s námi skalní město a stanete se svědky, jak pavouček s kouzelnou babičkou osvobodí krajinu od obrovského žíznivého draka a vrátí jí všechnu vodu, kterou drak vypil. TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKA ILLUSTRACE MARIE ŠNAŠELOVÁ STORKOVA

Prozkoumej

Dokážeš v textu našeho příběhu vyhledat názvy všech skalních útvarů?

Uyrob si

Vyjdi si na procházku do lesa, dobře se kolem sebe divěj, určitě se ti povede objevit nějaký vykotlaný kmen či pařez. Z věcí, které v lese najdeš, vytvoř dračí hnízdo.

Tip na výlet

Královéhradecký kraj je rozmanitý a krásný. Co takhle se podívat na hrad Kost či zámek v Opočnu či Častolovicích, navštívit Hradec Králové, Jičín nebo Náchod? Krásný je i Dvůr Králové, kde je zoo se safari. A za kulturou rozhodně na Kuks – perlu českého baroka.

PAVOUČEK VINCEK Víte, že už jsou o tomhle kouzelném cestovateli na světě dvě knihy a jedna audiokniha – Pohrátky a radost dětem kolem vás. Pořídíte je u Vinček, Vik a Lucinka? Můžete jimi udělat jejich autorek na elmavia.cz.

Začvič si

Tvé nohy i ruce se promění v dešťové kapky. Nejdrive přijde jen svěží jarní deštěk, kapky jsou jemné a nejsou téměř slyšet (lehce našlapij v prostoru). Pak přijde větší dešťová přehánka (běžíš rychleji, můžeš více dupat a fukat dlaněmi o zem). Za chvíli se strhne velká letní bouřka (dupeš, skáčeš, plácáš rukama o zem). A pak se vše zas postupně uklidní – přehánka – jarní deštěk – klid. Můžeš do hry zapojit i bubinky, ozvučná dřívka nebo tleskání.

Zjistí

Kde se na mapě ČR nachází skalní město, o kterém vypráví náš příběh? V textu najdeš nápovědu.

Povídej si

Co je to babí léto? Proč myslíš, že dostalo babí léto právě takový název?

NAPLÁNUJ SI VÝPRAVU DO SKALNÍHO MĚSTA A OBJEV ŘEKU METUJI. UŠ, ŽE PROTĚKÁ I KOLEM PEKLA?

Vinčku, máme se dnes v noci vydat k babičce až do Ratibořic, žije tam sama v malé roubence. Má prý přání, které jí můžeme vyplnit jen my dva.“ Vinček už dříve slyšel Větra o kouzelné babičce vyprávět. Dobře věděl, jak moc jí chová jeho vzdušný přítel v úctě pro její moudrost. Letěli oblohou, která se pomalu převlékala do hvězdného pláště, nad hrady, městy i zámky. „Podívej, to je hrad Kost. A támhle častolovický zámek, který má kolem sebe voňavý závoj utkaný z růží zámecké zahrady. A Náchodský zámček, vršku kulatého...“ zanotoval Vitr svou oblíbenou písničku.

Snesli se na zem. Ozvalo se vrznutí a ze dveří roubené chaloupky vyšla stařenka. Úsměv jí rozjařoval životem zvrásněnou tvář. Pohládila je po tvářích a posadili se na zápraží. Pavoučkovi i Větru běželo hlavou: Copak si asi babička přeje... jaké přání jí můžeme vyplnit jen my dva? To už se babička dala do řeči: „Mládenci, na staré jabloni se mi včera uhnízdl roj divokých včel. Už mnoho let jim naslouchám, vím, co si včelky povídají, a tak jsem jejich bzukotu porozuměla i tentokrát... Přiletly za mnou až ze skalního města s prosbou o pomoc. Prý tam strašlivý úder hromu probudil z věčného spánku obřího kamenného draka. Ten měl takovou žízeň, že vypil jedním douškem všechnu vodu v kraji a pak se uhnízdl na vykotlaném kmene

ohromného stromu. V tom vykotlaném stromu se prý ukrývá poklad, který draka znovu navěky uspí a v celém skalním městě zase začne zurčet voda, takže jí bude dost pro všechny.“ Babička se na chvíli odmlčela a pak dodala: „Chlapci, potřebujeme se co nejrychleji dostat do skalního města. Tam už si poradíme. „Fáfěfífóů“, zavolal Vitr a zahalil babičku i Vinca do svého větrného pláště. Netrvalo dlouho a ocitli se nad krajem, který vypadal jako zkamenělé město. Vinček si všiml Skalního hradu, kamenného Orlího hnízda, kamenné Lvice, Trpaslička, zkamenělého Starosty i Starostové. Všude bylo zvláštní až mrtvolné ticho. „To je proto, že tu nikde nezurčí voda,“ řekla babička a dodala: „Támhle vždycky bývalo jezero a tady Stříbrný pramen. Kam se poděl Velký i Malý vodopád?“ „Babičko, to

ten žíznivý drak,“ odpověděl Vinček. A vtom ho uviděli, usazeného v hnízdě z obřího vykotlaného kmene. Mrkli na sebe, každý hned věděl, co má udělat. Vitr nejprve tiše na zem vysadil babičku, která se schovala kousek od drakova ocasu a začala spleťat ze svých dlouhých vlasů stříbrnou síť. Pak hvízdal na Vinčka, který se spustil na kouzelném vlákně přímo k drakovu čenichu a sprádal, jak nejrychleji dovedl, velkou růžovozelelou pavučinu. Když se babiččina a Vinčkova síť propojila v jednu velkou, podařilo se draka do pavučiny zaplést a Vitr začal dout tak silně, jak jen dovedl. Drak se chtěl nechtě musel vznést vysoko do vzduchu, kde se díky kouzelné síti začaly dívat divy. Drak se zmenšoval a zmenšoval, až se z něj stal dráček malý jako obláček. Spadly z něho jen tři kapky – přímo do vykotlaného stromu. A protože to byly kapky kouzelné, hned oživily pramen, který se tu před drakem skryl. Krajem se znovu rozeznělo zurčení a bubláni vody. Oživil Velký a Malý vodopád, jezírko se naplnilo až po okraj. Vinček se ještě před cestou zpět podíval do vykotlaného kmene. A co tam nevidí... kromě pramene se tam skrýval ještě jeden poklad... „Med tu je!“ Jako pozdrav od divokých včel. A tak se od té doby říká říčce, která ve skalním městě pramení Metuje. Fáfěfífóů. ↗

Více o autorekách: elmavia.cz

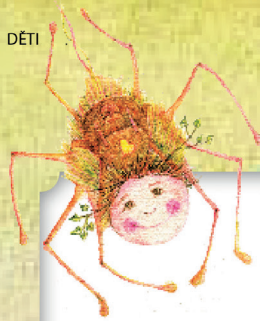
Vybraj zážitek v Muzeu Karla Zemana!

Napiš nám, který film Karla Zemana znáš a jak se ti líbil! Piš na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, nebo na e-mail redakce@krasnyrok.cz. Tři odpovědi získají rodinnou vstupenku (max. 2 dospělí a 3 děti) do interaktivního Muzea Karla Zemana v Praze. muzeumkarlzemana.cz. Uzávěrka je 18. 9. 2020.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ Vybarvi roubenku a nakresli k ní pěkného draka. Dilek vystřihni a vlep do stěpy mapy.

Zázraky se dějí

PAVOUČEK VINCEK

Víte, že už jsou o tomhle kouzelném cestovateli na světě dvě knihy a jedna audiokniha – Pohrátky a Vincek, Vlka a Lucinka? Můžete jimi i novou vánoční knihu Putování udělat radost dětem kolem vás. Pořídíte je u jejich autorek na elmavia.cz.

Začvič si

Zahraj si na Petrunu a žabí přízraky. Na určené místo si připrav kamínky/šišky/kaštiny (to bude představovat jeskyni Petrovskou díru), pak si urči druhé místo třeba kruhem vyznačeným z šátku (bude představovat kopec Krkavec). Pojd na všechny čtyři, ale bříškem a hrudníkem nahoru (jógová pozice „stůl“), nalož si na břicho šišku (staň se vozíkem) a převez náklad na kopec Krkavec. Nejlépe se hraje ve skupině. Můžete také uspořádat závody vozíků.

Povídej si

Petruna chtěla být v něčem výjimečná. Vnímáš u sebe, že jsi také v něčem výjimečný/á? V čem? Zeptej se svých rodičů, sourozenců, kamarádů, jaké výjimečné lidi pozorují kolem sebe a v čem se cítí výjimeční oni sami.

**DEJ SI S RODIČI BOJOVKU
A POZNEJTE VŠECHNY
RYBNÍKY VE SVĚM OKOLÍ .**

Vyrob si

Postav někde v přírodě co největší kamennou věž. A pozvi na návštěvu všechny brouky, skřítky a další obyvatele v okolí této kamenné věže.

Zjistí

Podívej se do mapy Plzeňského kraje a zjisti, kde přesně leží Bolevecký rybník. Kolik jich celkem je? Jak se jmenují? U kterého z nich si myslíš, že má svůj příbytek malá kachnička? Namaluj její domeček.

Tip na výlet

Plzeňsko není jen krajem piva. Nabízí mnoho přírodních a kulturních krás. Co třeba zajet prozkoumat Český les či západočeskou část Šumavy, prohlédnout si hlavní město kraje – Plzeň – a vydat se na výlet k Boleveckým rybníkům a na rozhlednu Krkavec? Čekají vás hezké, nejen listopadové toulky po krásách naší země.

Prozkoumej

Co je to kolomaz? Na co se kolomaz používala? Představ si, že máš kolomaz na rukou. Popiš slovy, co cítíš na rukou?

Obyvatelé přívětivého kraje začali být nešťastní – už několik dní tekla v Boleveckém potoce jen dočista tmavá voda. Myslíte, že i tentokrát pavouček Vincek pomůže? TEXT PAVLA SOLETKA KRÁTKÁ ILLUSTRACE MARIE ŠNAELOVÁ ŠTORKOVA

Urakosí u Velkého Boleveckého rybníka plakala drobná kachnička: „Bojím se, že tady všichni umřeme. Achichouvej.“ Její teskné volání zaslechl starý krkavec František a snesl se k ní, aby ji ukonejšil: „Neboj se, znám někoho, kdo by nám mohl v našem trápení pomoci. Jen chvilku počkej.“ Vznesl se vysoko k mrakům, zakroužil nad listopadovou krajinou a vepsal černými křídly do vzduchu vzkaz: „Větre, prosím, přines k nám kouzelného pavoučka Vincka. Je to naléhavé.“

Tanec vzduchu je rychlý, a tak si Vít Františkových vzkaz přečetl téměř hned. Vincek se ani nenařadil a seděl na lesklých Františkových perutích. „Zdravím tě, Vincku. Donesu tě ke staré kolomazné peci. To budeš koukat.“ A opravdu. Vincek nemohl uvěřit vlastním očím. Peci na kolomaz byla zahalená tmavým dýmem. Ozývalo se z ní praskání a další podezřelé zvuky. Doutnala, čoučila, čpěla. V jednu chvíli se dým nadzvedl a Vincek s Františkem spatřili obří žábu. Byla to ropucha. Pohybvala se mezi vozíkem se dřevem a rozzhavenou pecí s takovou hbitostí, že na ni oba jen užasle hleděli. Vyráběla kolomaz. Hodně kolomazi. Část nalévala do dřevěného džberu a část se škodolibým úšklebkem lila do potoka. Oběma bylo hned jasné, proč začala být voda v Boleveckém potoce najednou tmavá. Ale proč to ropucha dělá? K čemu tolik kolomazi? František s Vinckem

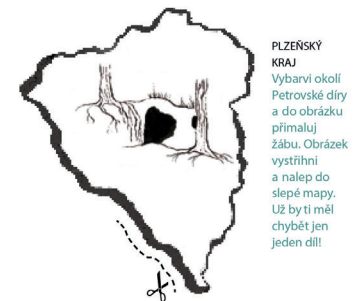
Vybraj pobádkové knížky!

Napiš nám, jakou znáš rozhlednu ve svém okolí a na jaké rozhledny jste s rodiči nebo se školou už navštívili. Autoři tří nejzajímavějších dopisů od nás dostanou pohádkové knihy, které do soutěže daruje nakladatelství Pikola, knihyzpikoly.cz. Uzávěrka je 4. 11. 2020.

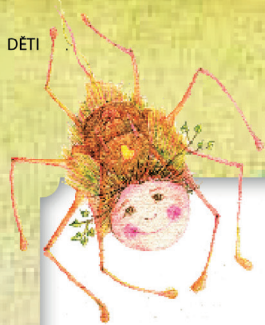
zakroužilo hejno okřídlených zelených žabích duchů. Léтали do jeskyně a vynášeli z ní obrovské kameny, které nakládali na Petrunin vozík. Když byl naplněný, vytáhl ho na kopec Krkavec. Tady už leželo nepočítané balvanů, které navozili předtím. Vincek seskočil z Františkových perutí a šel k ropuše. „Proč to děláš? Vždyť je to taková dřina!“ pođával se na Petrunu a přátelsky se na ni usmál. Sled jeho úsměv či laskavé znející slova způsobily, že se Petrunin výraz jako kouzlem proměnil. Šedozelená Petruna najednou celá zrůžověla a z jejích velikých očí začaly stékat obrovské slzy. „Jsem špatná a ošklivá. Nemám žádné kamarády a nikdo mě nemá rád. Žabí přízraky mi prozradily tajemství, že kdo žije nejvyš, ten je nejmocnější, proto si tady stavím rozhlednu, ze které budu vládnout celému kraji.“ „Petruno, nevěř tomu, co ti přízraky našeptaly. Tvé srdce přece ví, že největší moc má láska,“ pohladil Vincek ropuchu po uplakané tváři. „Co kdybys rozhlednu na Krkavci postavila i pro všechny ostatní? Otevři své srdce a začnou se dít zázraky.“ Petruna se začala usmívat a její tvář hned radostí dočista zkrásněla. „Děkuju ti, kouzelný pavoučku,“ rozloučila se s vděčností a pustila se do práce, která ji konečně začala dávat smysl. Fáféfífófu. ✨

Více o autorkách: elmavia.cz.

PLZEŇSKÝ
KRAJ
Vybarvi okolí
Petrovské díry
a do obrázku
přimaluj
žábu. Obrázek
vystřihni
a nalep do
slepé mapy.
Už by ti měl
chybět jen
jeden díl!

O umění naslouchat

Prozkoumej

At ti někdo přečte celý Vinčkův příběh. Tleskni na každé slovo, které označuje zvíře či rostlinu. Schválně – kolikrát tleskneš? Vy starší, kteří už umíte číst, si pak můžete tato slova v textu barevně zvýraznit. Menší si mohou zvířata a rostliny nakreslit. Vzpomeně si na všechny, které se v příběhu objeví?

Vyrob si

Čarý máry fuk a je z tebe malíř. Namaluj nebo nakresli ilustraci k našemu příběhu.

Tip na výlet

Vysočina nabízí mnoho krás k prozkoumání. Co třeba tajemné katakomby v Jihlavě, Betlém v Hlinsku nebo Santiniho poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře... Nebo si jen tak vyjít na houby či nasbírat jiné dary lesa. A rozhodně si nezapomeňte pochutnat na bramborách na loupáčku.

Zacvič si

Nauč své tělo jógový pozdrav slunci. Udělej si ranní rituál, kdy sluníčko touto sestavou pohybů pozdravíš. A co vymyslet i pozdrav vodě...?

Povídej si

Co je to křesť? Jaké významy toto slovo nese? Co všechno lidé křtí? Jak taková slavnost křtín vypadá?

Zjistí

Čemu se říká ve městě rynek? Jestli pak se ti podaří zjistit, podle kterého českého panovníka se jmenuje rynek v Třebíči (o kterém je řeč v našem příběhu)? Mimo jiné je tenhle rynek jeden z největších v naší zemi.

PAVOUČEK VINČEK Víte, že už jsou o tomhle kouzelném cestovateli na světě dvě knihy a jedna audiokniha – Pohrátky a Vinček, Vlk a Lucinka? Můžete jimi udělat radost dětem kolem vás. Pořídíte je u jejich autorek na www.elmavia.cz.

JAK SE JMENUJE ROSTLINA, KTERÁ PŘICESTOVALA Z AMERIKY A NA VYSOČINĚ SE JÍ DOBRĚ DARÍ?

Vít tentokrát Vinčka posadil na barevný javorový list a nechal ho měkce přistát uprostřed malebného Kraje Vysočina, aby pomohl lidem i zvířatům vrátit vodu.

TEXT PAVLA SOLETKA KRATKA ILLUSTRACE MARIE SNAŠELOVÁ STORKOVA

Javorový lístek se vlnil ve vzdušných proudech jak loďka na moři. Vinček uviděl pod sebou město s krásnými domy a vysokou věží. „To je Třebíč,“ zaječel lístek. Prolétl malebnými uličkami, až se dostal na rynek. A z něj fááá až na Jejkov, kde stojí klášter a kostel Proměnění Páně. Vlétl otevřenými dveřmi rovnou dovnitř. Přistáli v malé boční kapli přímo u kamenné křtitelnice. „Já si tady odpočinu a ty se jdi podívat, kolik je v ní vody, Vinčku,“ zívá unaveně javorový líst. „Jen pár kapek,“ řekl tiše Vinček, když se nahnul z okraje nádoby na svěcenou vodu. „To jsi na to kápnul, kouzelný pavoučku. Potřebuji, abys mi pomohl znovu sem přivést vodu!“ ozval se pisklavý hlásek. Vinček spatřil šedou myš, která na něj mrkala černými očky. „Pojď za mnou,“ pískla a ztratila se v povoleném mosazném džbánu. Vinček naváhal a vydal se za ní na tajuplnou výpravu. Čas se v džbánu dočista ztratil a myška s pavoučkem náhle nebyli v kostele, ale na poli. Tam zrovna oral se svým volkem mladý muž. Byl urostlý, měl opálenou pleť. Po skráních mu stékaly krůpěje potu. „Ach, slunce, tolik páliš. Vždyť mi svým žárem sežehneš celé pole – brambory i pšenici. Podívej, hlína je suchá jak troud. Když se neurodí, celá moje rodina i lidé z vesnice nebudou mít co jíst. Pozví už konečně dešťové mraky.

Všechny studánky nám vyschly, voda v potocích téměř neproudí. Slituj se nad námi,“ prosil mladý muž. Jenže slunce páliło dál. Vinček i myška vše pozorně sledovali. Po chvíli se Vinček odvážil promluvit: „Přišli jsme ti na pomoc.“ Muž se ulekl, nevěřil vlastním očím. „Pavouček, který mluví lidskou řečí...“ podivil se. „A s ním mluvící myš,“ zasmála se šedivá kamarádka a zavrtěla ocáskem na pozdrav. „Jak mi vy dva asi tak můžete pomoci?“ zapochoval muž. „Třeba tak, že dovedeme naslouchat i těmto drobným klasům či malíčkým bramborovým hlízám,“ zasmáli se oba. „Aha, a co tedy říkáš?“ zeptal se nedůvěřivě mladík. „Ztišme se chvíli. A ty důvěřuj,“ řekl vážným hlasem Vinček. Všichni umkli a poslouchali,

o čem zpívají horkem ztrápené rostlinky: „Najděte schovaný pramínek, ze země vyvěrá. V místě, kde kvete barvínka, chrání jej kamínka. Tam voda radostně své kapky dá.“ „Děkujeme,“ volali všichni tři a vydali se hledat ztracený pramen. Srdce je vedla. Za chvíli nadzvedli kámen a opravdu tam byl – pramen útlý jak myši ocásek. „Zpívejte mi, prosím. Čím víc budete zpívat, tím větší budu,“ ozval se hlas průzračný jak voda sama. Vinček s myškou začali zpívat: „Nejedna studánka malá se o pramínek bála, aby nezapadl do kalu, do bahna a do kamení, tak jako člověk do soužení. Vždyť každá studánka v lese na hladině nebe nese. Kdyby jí nebylo, o zem by se rozbilo.“ Mladý muž pobrukoval nesměle s nimi: „Jako bych tu píseň odněkud znal...“ Vtom se shora ozval mocný sluneční hlas: „Abys ji neznal. Vždyť ti ji zpívala babička, když jsi byl ještě v kolíbce. Ale zapomněl jsi na ni. Většina lidí zapomněla píseň pro vodu. Až si na ně znovu vzpomenete a vzkřísíte je, nebude o vodu nouze.“ A tak všichni zpívali z plných plic, tančili a děkovali. Z pramínku byl najednou pramen, sílil v potůček a potok, za chvíli v říčku. Pole se zaradovalo a rostlinky s ním. Začalo pršet. Páféfífóú. 🐸

Více o autorekch: www.elmavia.cz

Vybraj vstupenku do Techmanie

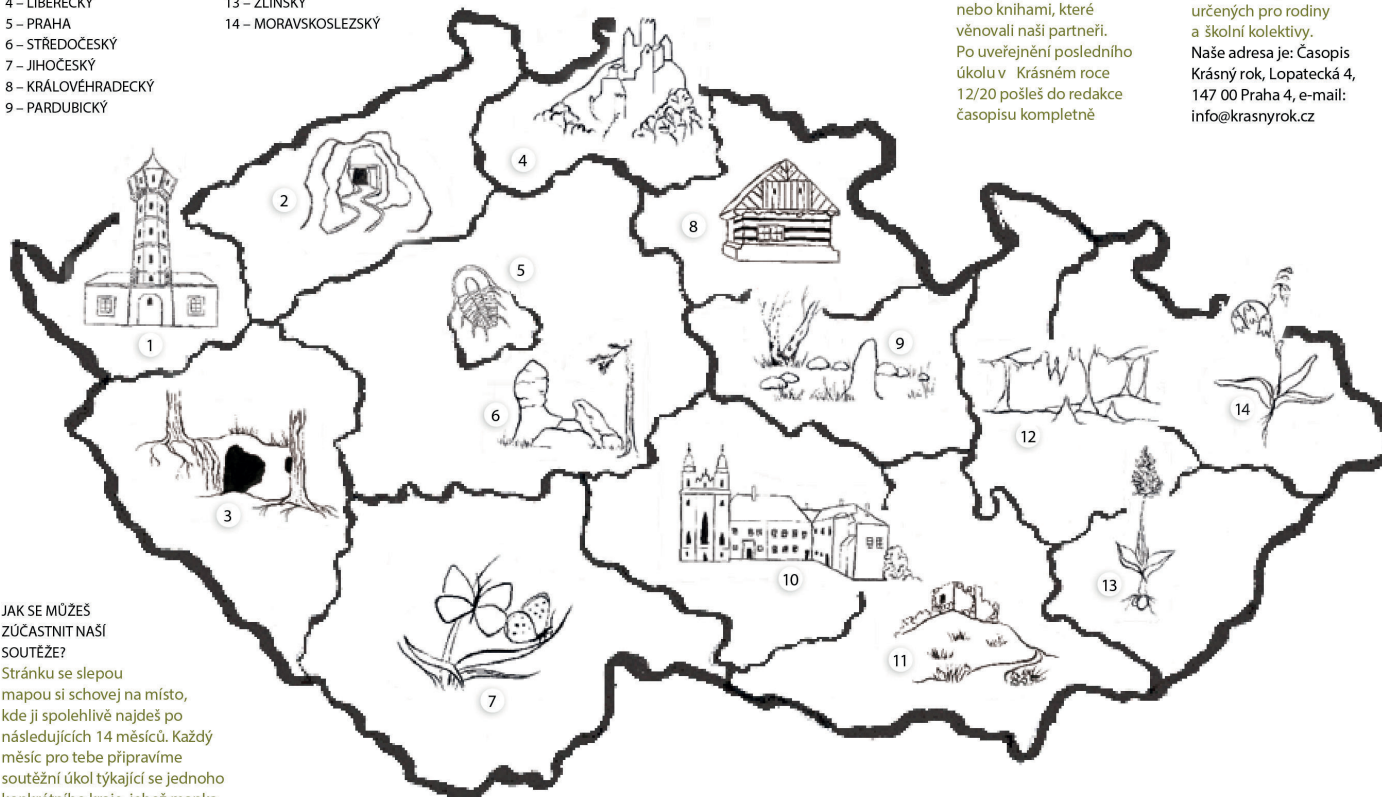
Napiš nám básničku nebo písničku o vodě a její text pošli na e-mail redakce@krasnyrok.cz, nebo na adresu Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4. Tři odpovědi získají rodinnou vstupenku do Techmanie v Plzni, kde se dozvíš spoustu nových věcí, a mimo jiné i o vodě, techmania.cz. Uzávěrka je 18. 10. 2020.

KRAJ VYSOČINA Vybarvi trebičský zámek a přikresli k němu malou kouzelnou myšku. Dílek vystřihni a vlep do slepé mapy.

Čtrnáct krajů České republiky na mapě pavoučka Vincka

1 – KARLOVARSKÝ	10 – VYSOČINA
2 – ÚSTECKÝ	11 – JIHMORAVSKÝ
3 – PLZEŇSKÝ	12 – OLOMOUCKÝ
4 – LIBERECKÝ	13 – ZLÍNSKÝ
5 – PRAHA	14 – MORAVSKOSLEZSKÝ
6 – STŘEDOČESKÝ	
7 – JIHOČESKÝ	
8 – KRÁLOVÉHRADECKÝ	
9 – PARDUBICKÝ	

JAK SE MŮŽEŠ ZÚČASTNIT NAŠÍ SOUTĚŽE?

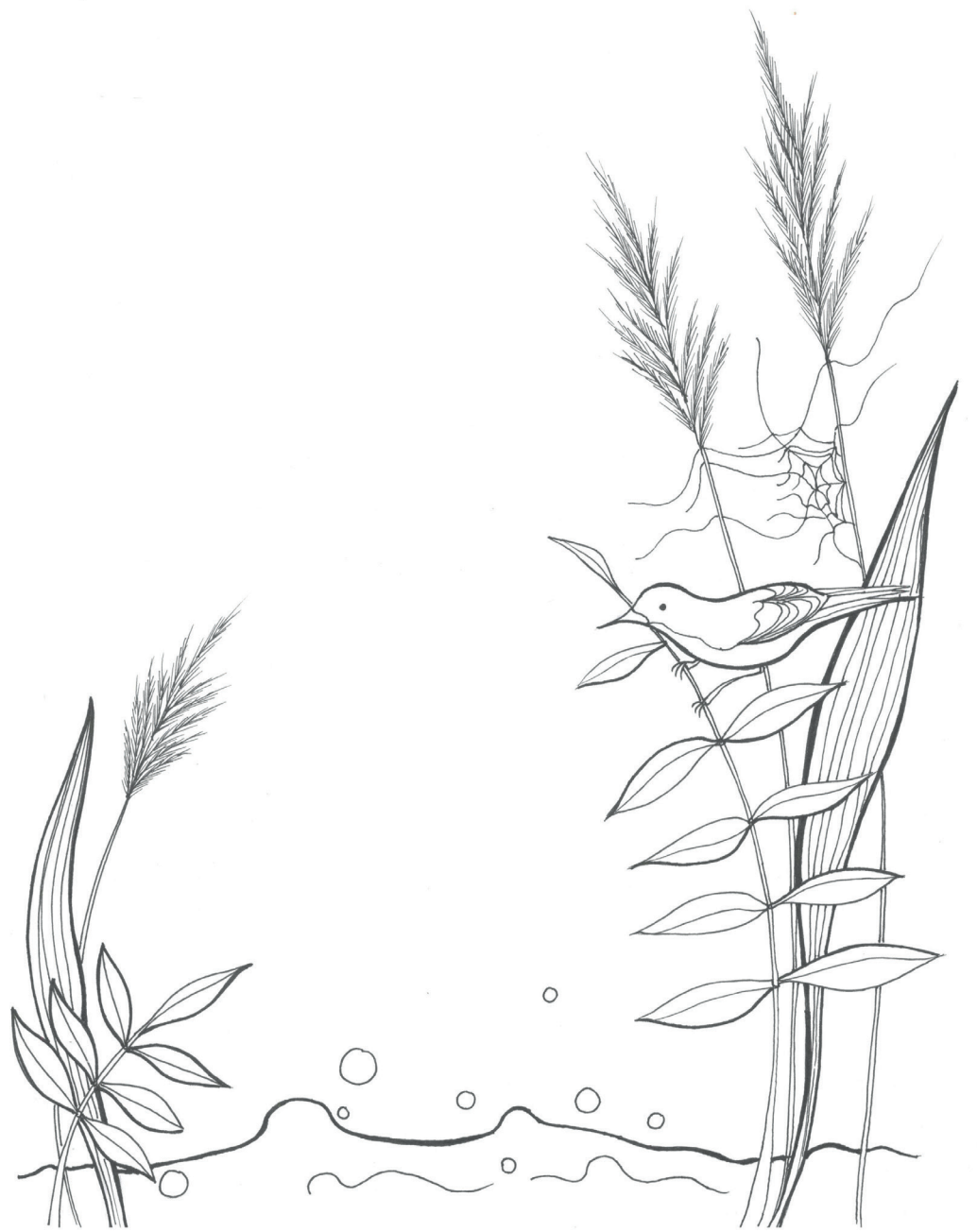
Stránku se slepou mapou si schovej na místo, kde ji spolehlivě najdeš po následujících 14 měsících. Každý měsíc pro tebe připravíme soutěžní úkol týkající se jednoho konkrétního kraje, jehož mapka bude součástí úkolu. Po jeho splnění mapku vystříhneš a nalepíš do této slepé mapy. Tak ji do prosince roku 2020 postupně celou zaplníš!

CO MŮŽEŠ UDĚLAT PRO VÝHRU? Každý měsíc uveřejníme v časopise soutěžní úkol, jehož splnění odměníme dárky, hračkami, hrami nebo knihami, které věnovali naši partneři. Po uveřejnění posledního úkolu v Krásném roce 12/20 pošleš do redakce časopisu kompletně

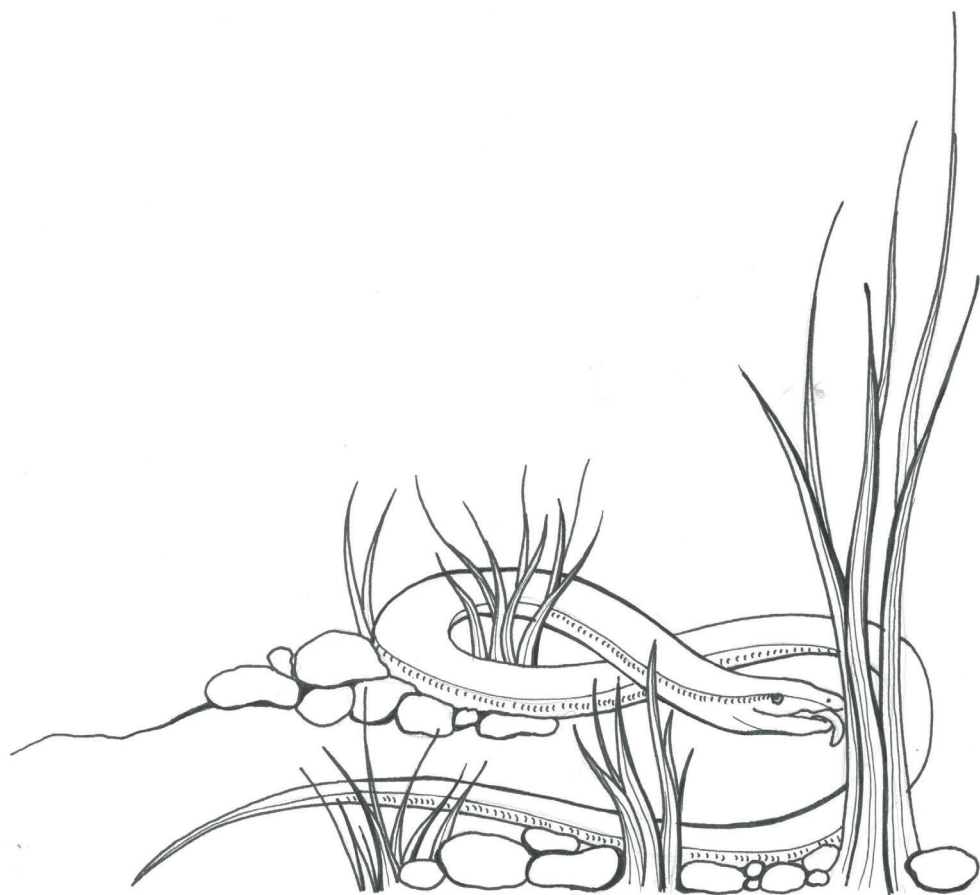
vyplněnou soutěžní mapu a odpovědi na finální soutěžní otázky. My pak vybereme vítěze, které pozveme na slavnostní předání velkých cen určených pro rodiny a školní kolektivy. Naše adresa je: Časopis Krásný rok, Lopatecká 4, 147 00 Praha 4, e-mail: info@krasnyrok.cz

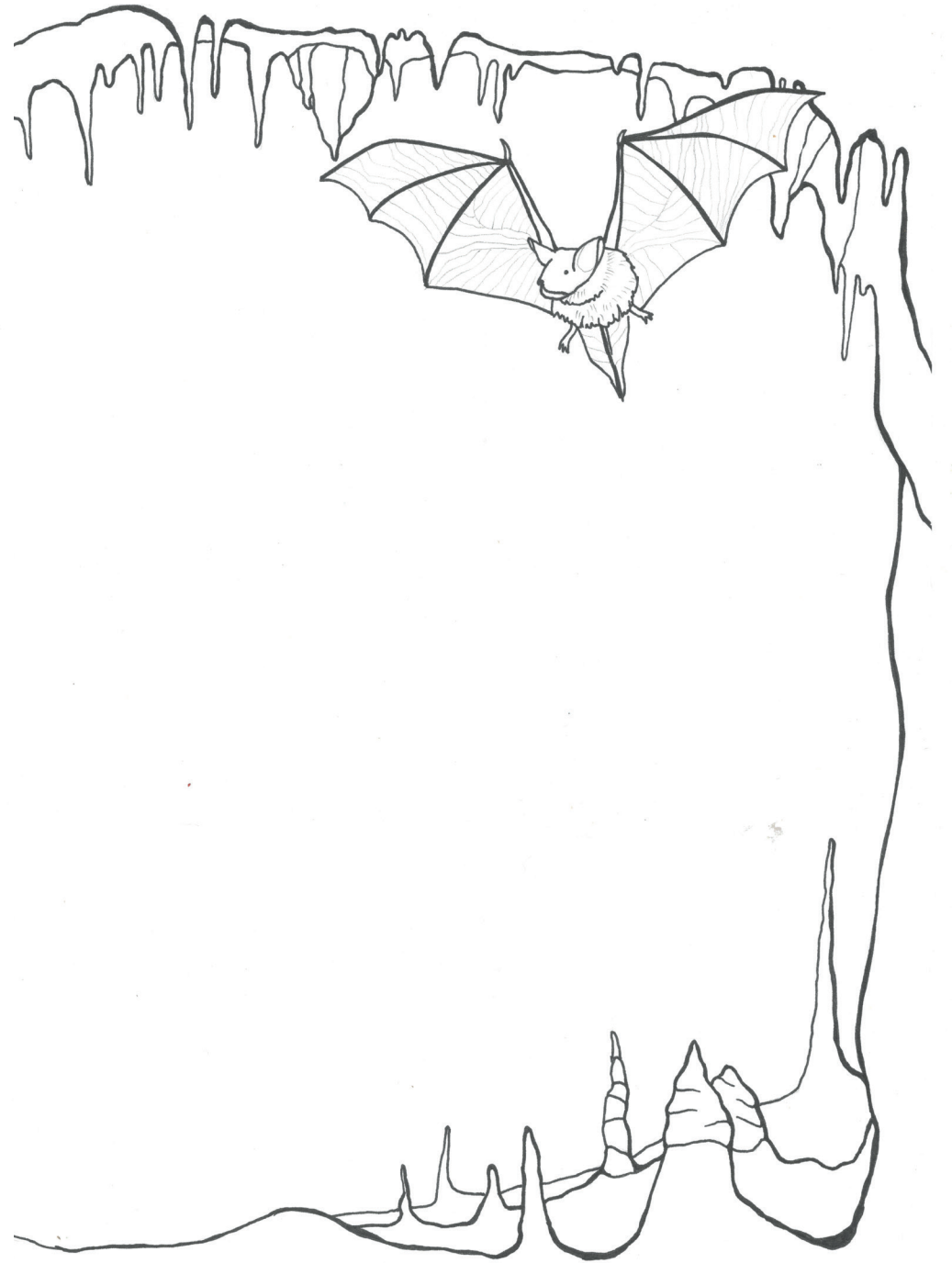
OD PŘÍŠTÍHO ČÍSLA MŮŽEŠ ZAČÍT VYPLŇOVAT TUTO MAPU
NAŠÍ ZEMĚ JEDNOTLIVÝMI DÍLKY ČTRNÁCTI KRAJŮ .

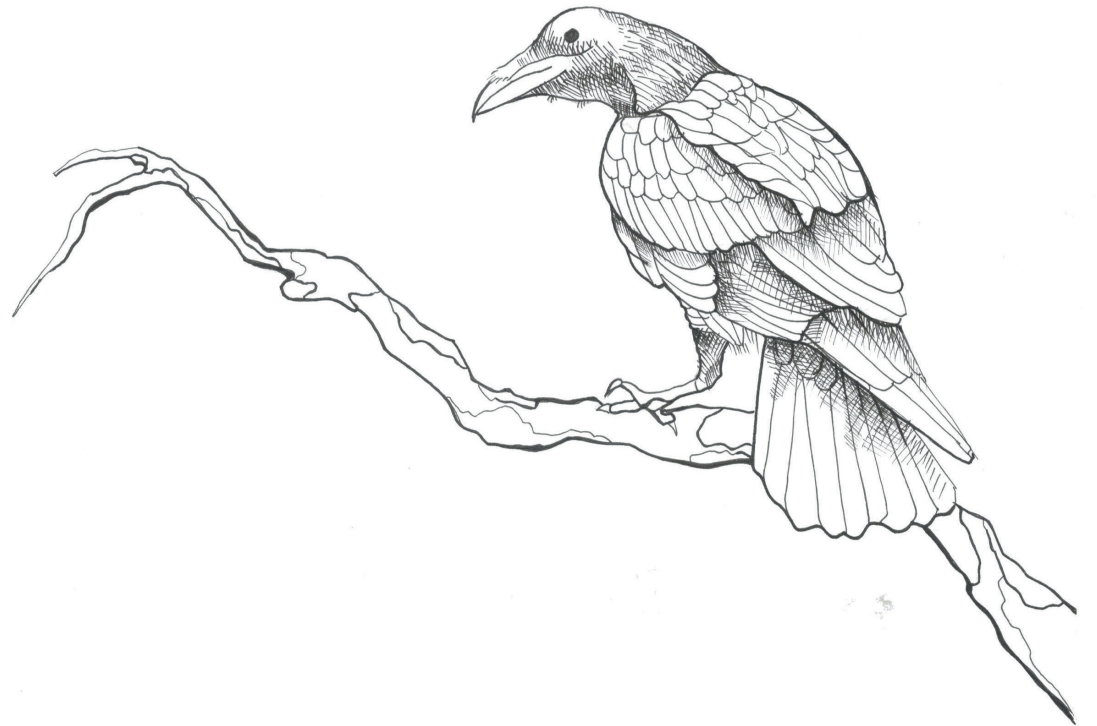

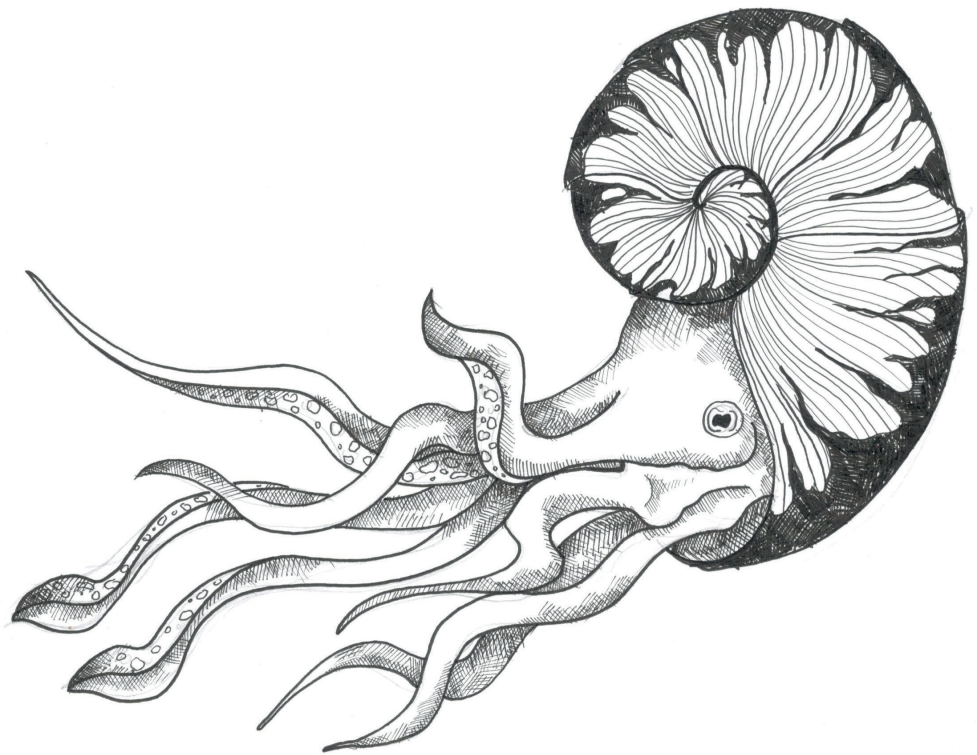

Napsala Pavla Soletka Krátká
Ilustrovala Marie Snášelová Štorková
Redigovala Pavlína Blahotová / Krásný rok
Graficky zpracovala Magdalena Paříková / Krásný rok

©Pavla Soletka Krátká
Illustration ©Marie Snášelová Štorková

www.elmavia.cz